T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Eylül 2019

İÇERİK

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **21**

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU **53**

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2018 YILI

SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 9

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 10

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 10

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 10

6. DENETİM GÖRÜŞÜ 11

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER 11

8. EKLER 17

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: MGM Organizasyon Şeması 5
Tablo 2: Bütçe Giderleri ve Ödenekler (TL) 6
Tablo 3: Bütçe Gerçekleşmesi (TL) 7

KISALTMALAR

DMİ: Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

MGM: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

WMO (World Meteorological Organization)**:** Dünya Meteoroloji Teşkilatı

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Yabancı Yüklenicilerle Yapılan Kamu İhale Sözleşmeleri Kapsamındaki İthalat İşlemlerinde, Gümrük Vergisi ve KDV Tahsilatlarının Ayrı Yapılamaması

2. Meteoroloji Genel Müdürlüğü Personeline Ödenecek Havacılık Tazminatına İlişkin Usul ve Esaslar'ın Sayıştay Görüşü Alınmadan Yürürlüğe Konulmuş Olması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı genel bütçeli bir kuruluş olan Meteoroloji Genel Müdürlüğü 10 Şubat 1937 tarih ve 27 sayılı Kanun ile kurulmuş olup, tüm meteorolojik faaliyetlerin yürütülmesinden sorumludur. Teşkilat ve görevleri 8 Ocak 1986 gün ve 3254 sayılı Kanun ile yeniden düzenlenmiştir. 02.11.2011 tarih ve 28103 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 657 sayılı KHK ile yeniden düzenleme yapılmıştır.

Kuruluşundan itibaren değişik dönemlerde Başbakanlık ve çeşitli bakanlıklara bağlı olarak çalışmalarını yürüten Meteoroloji Genel Müdürlüğü, 1991 yılında çıkarılan Kanun Hükmünde Kararname ile Çevre Bakanlığına, 28.02.1992 tarihli Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ve 3812 sayılı kanunla Başbakanlığa, 27.11.2002 tarih ve 29449 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ile Çevre Bakanlığına bağlanmıştır. 01.05.2003 tarihinde kabul edilen 4856 sayılı kanunla Çevre ve Orman Bakanlıklarının birleştirilmesi nedeniyle bu bakanlığa bağlı bir kuruluş olan Meteoroloji Genel Müdürlüğü, 04.07.2011 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 645 sayılı KHK ile bu kez Orman ve Su İşleri Bakanlığına bağlı bir kuruluş haline gelmiştir.

02.07.2018 tarihinde ise, 703 sayılı KHK ile birçok kamu kurumunun teşkilata dair hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

- 3254 sayılı *Meteoroloji Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun* adı "*Meteoroloji Hizmetleri Hakkında Kanun*" olarak değiştirilmiştir.
- Yine 3254 sayılı Kanun'un "*Atama*", "*Kadrolar*" ve "*Meteoroloji Uzmanlığı*"na ilişkin hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

15.06.2018 tarihinde yayımlanan *4 No.lu Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi* ile Meteoroloji Genel Müdürlüğü teşkilat yapısı ile görev ve yetkilerine ilişkin düzenleme yapılmıştır. Meteoroloji Genel Müdürlüğü 4 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 20. bölüm 261 ile 281 sayılı maddeleri arasında düzenlenmiştir. Buna göre; Meteoroloji Genel Müdürlüğü Tarım ve Orman Bakanlığının bağlı kuruluşu olmuştur.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Tarım ve Orman Bakanlığının bağlı kuruluşu olup, bütçe türü Genel Bütçe (I Sayılı Cetvel) olarak gözükmektedir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesine ilişkin hususlar aynı kararnamenin 276. maddesinde düzenlenmiştir: *"Görevlerin gerçekleştirilmesinde destek sağlamak üzere Genel Müdürlük bünyesinde kurulan döner sermaye işletmesine kuruluşunda tahsis edilen sermaye miktarını artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir."*

İlgili Mevzuat:

Meteoroloji Genel Müdürlüğü ile ilgili yasal düzenlemeler ve ikincil mevzuat aşağıda yer almaktadır:

8 Ocak 1986 tarihli ve 3254 sayılı *Meteoroloji Hizmetleri Hakkında Kanun* ile verilen görevlerini başlıcaları aşağıda belirtilen mevzuat dâhilinde yerine getirmektedir.

A. Ulusal Mevzuat

1. Kanunlar

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu,
- Merkezi Yönetim Bütçe Kanunları,
- 6245 sayılı Harcırah Kanunu,
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu,
- 4857 sayılı İş Kanunu,
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu,
- 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu.

2. Kanun Hükmünde Kararnameler

- 666 sayılı Kamu Görevlilerinin Mali Haklarının Düzenlenmesi Gayesiyle Bazı Kanun ve Kanun Hükmündeki Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname,
- 657 Sayılı Orman ve Su İşleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmündeki Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname.

3. Bakanlar Kurulu Kararları

22.12.2011 tarihli ve 2011/2632 sayılı Meteoroloji Genel Müdürlüğünün merkez ve taşra teşkilatında düzenleme yapılmasına dair Bakanlar Kurulu Kararı.

4. İkincil ve Üçüncül Düzey Mevzuat

a) Yönetmelikler, Tebliğ ve Rehberler

- İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar Yönetmeliği,

- Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik,
- Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği,
- Diğer Mali (İkincil) Mevzuat,
- Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Esas ve Usuller hakkında Yönetmelik,
- Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Devlet Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği,
- Yatırım Hazırlama Rehberi,
- Bütçe Hazırlama Rehberi,
- Bütçe Uygulama Talimatları ve Tebliğleri,
- MGM Personelinin Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik,
- Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliği,
- MGM'nin Rasat Hizmetlerini Yapmak Üzere Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarından Görevlendirilecek Personele Ödenecek Ek Ücret Yönetmeliği,
- Yayın Yönetmeliği,
- Uzman ve Uzman Yardımcılığı Yetiştirme ve Sınav Yönetmeliği,
- Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği,
- Meteoroloji Genel Müdürlüğünün Merkez ve Taşra Teşkilatı Birimlerinin Görev, Yetki ve Sorumluluk Esasları Hakkında Yönetmelik,
- MGM Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği.

b) Yönergeler

- MGM Taşra Teşkilatı Fazla Çalışma Yönergesi,
- MGM İç Denetim Yönergesi,
- MGM Vardiye Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönergesi,
- MGM Araştırma, Rapor, Kitap ve Tez Yazım Kuralları Yönergesi,
- MGM Ön Mali Kontrol Yönergesi,
- MGM Merkez Teşkilatı Personeline Tahsis Edilen Kamu Konutlarına İlişkin Yönerge,
- MGM Motorlu Araçlar Korucu Bakım ve Kullanım Yönergesi,
- MGM Yangın Önleme ve Söndürme Yönergesi,
- MGM Yemekhane ve Yiyecek Yardımı Yönergesi.

5. Plan ve Programlar

- Kalkınma Planları,
- Orta Vadeli Programlar,

- Orta Vadeli Mali Plan ve Programlar.

B. Uluslararası Mevzuat

- EUMETSAT – Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilatı (European Organization for the Exploitation of Meteorological Satellites) Temel Dokümanlar,
- WMO - Dünya Meteoroloji Teşkilatı (World Meteorological Organization)Temel Dokümanlar Sayı 1,
- ECMWF - Avrupa Orta Vadeli Tahminler Merkezi (European Center for Medium-Range Weather Forecasts) Temel Dokümanlar,
- MGM - ICAO Uluslararası Sivil Havacılık Kuruluşu Hava Seyrüsefer Bilgilerine İlişkin Uydu Dağıtım Sistemi (SADIS) Maliyet Paylaşımı Anlaşması,
- MGM – Avrupa Orta Vadeli Tahminler Merkezini (ECMWF) Oluşturan Düzeltilmiş Sözleşmeye Katılmamız Hakkında Karar.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Meteoroloji Genel Müdürlüğü, ülke yüzeyine yayılmış geniş bir istasyon ağı ve iki bini aşkın (3982 kadrodan 3034 adedi dolu) personeliyle askeri ve sivil sektörün meteorolojik desteğini sağlamak üzere hizmet vermektedir.

MGM Merkez Teşkilatı; Genel Müdür, 3 Genel Müdür Yardımcısı, Teftiş Kurulu Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, İç Denetim Birimi, 7 Daire Başkanlığı, 35 Şube Müdürlüğü ve Döner Sermaye İşletmesinden meydana gelmektedir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünce üretilen meteorolojik ürün ve hizmetler, Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği gereği (mevzuattaki sınırlamalar saklı kalmak kaydı ile) ücretlendirilmiştir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatı ise, 15 Bölge Müdürlüğü ile bunlara bağlı 66'sı havalimanlarında olmak üzere 159 meteoroloji müdürlüğünden müteşekkildir.

Tablo 1: MGM Organizasyon Şeması

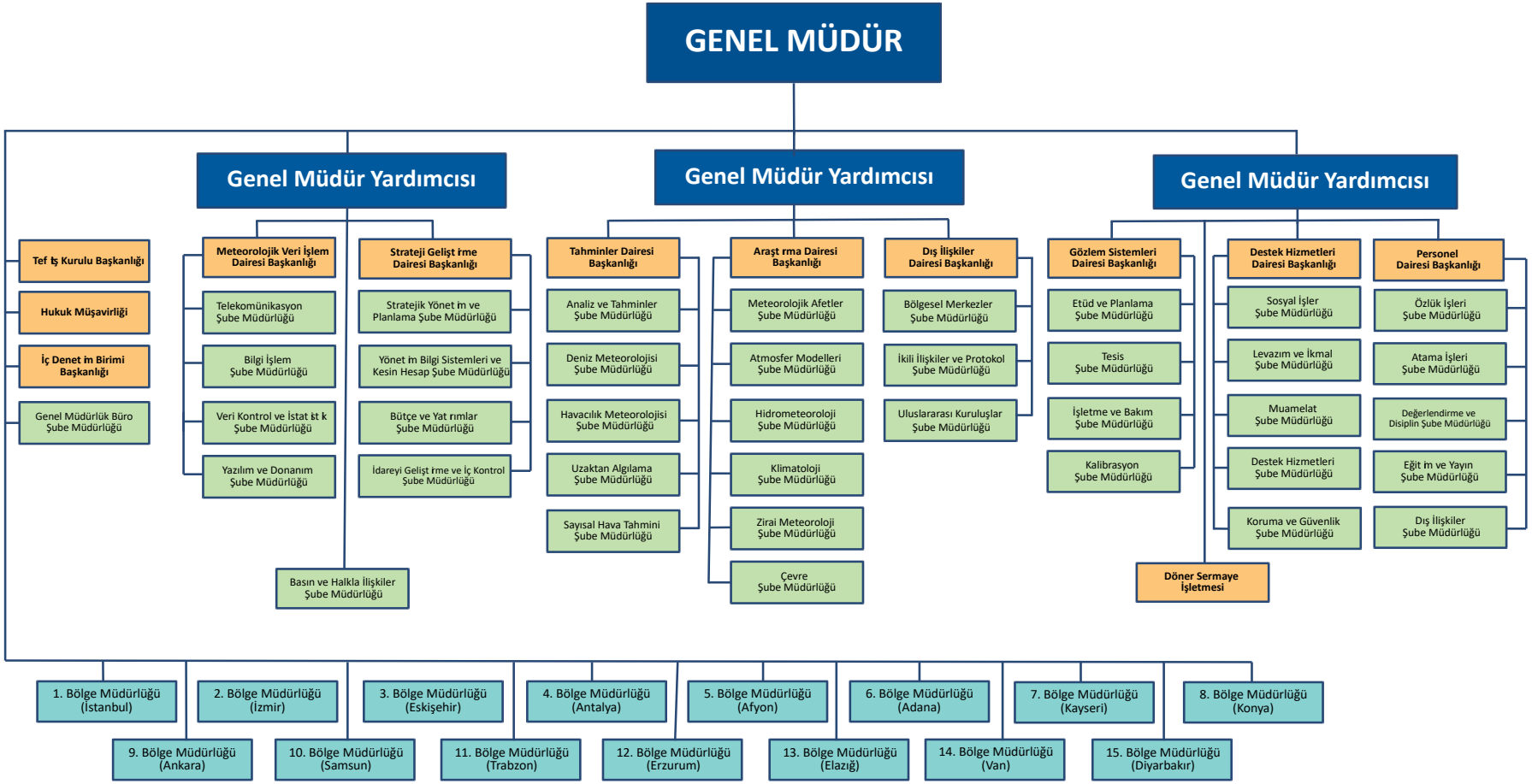

1.3. Mali Yapı

Meteoroloji Genel Müdürlüğü, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli I sayılı Cetvelde yer alan genel bütçeli idarelerden olup, faaliyetlerini merkezi yönetim bütçe kanunlarıyla verilen ödeneklerle gerçekleştirmektedir.

2018 Bütçe Kanunu ile Meteoroloji Genel Müdürlüğüne 337.477.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Devreden akreditif ödeneği olan 7.776.656,34 TL ile ödenek toplamı 345.253.656 TL olmuştur. Yıl içinde Maliye Bakanlığından 63.380.000 TL ek ödenek aktarılarak toplam 408.633.656 TL olmuştur. Bu tutar, Merkezi Yönetim Bütçesinin %0,05'ine tekabül etmektedir. Kullanılabilir bütçe ödeneğinin 376.875.330 TL'si harcanmıştır. Bu durumda bütçe gerçekleşme oranı %92,23 dür. Ayrıca Meteoroloji Genel Müdürlüğü faaliyetlerinin finansmanında genel bütçe dışında Döner Sermaye İşletmesinden 97.982.070 TL kaynak kullanılmıştır.

Genel Müdürlük tarafından; 159.828.859 TL personel gideri, 57.559.880 TL sermaye gideri, 20.316.428 TL cari giderler ile 139.170.162 TL cari transferler olmak üzere, 2018 yılında toplam 376.875.330 TL harcamada bulunulduğu görülmüştür.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünce sunulan Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosuna göre, Genel Müdürlüğün 2018 yılı bütçe gideri ve ödenek kullanımı aşağıda belirtilmiştir:

Tablo 2: Bütçe Giderleri ve Ödenekler (TL)

Bütçe Kanunu ile Verilen Ödenek Miktarı	Yılı İçinde Alınan Ek Ödenek Miktarı	2017 den Devreden Akreditif	Kurum Dışı Aktarma	Toplam Ödenek	Harcama	Kalan Ödenek
337.477.000	63.380.000	7.776.656,34	-	408.633.656	376.875.330	31.758.656

Tablo 3: Bütçe Gerçekleşmesi (TL)

Kodu	Ödenek Türü	KBÖ	Toplam Ödenek	Yıl Sonu Harcaması	Harcama Oranı (%)
01	Personel Giderleri	145.261.000	149.243.000	129.835.451	87.00
02	SGK Devlet Primi Giderleri	328.322.000	31.340.000	29.993.408	95.70
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	27.064.000	21.444.000	20.316.428	94,74
04	Faiz Giderleri				
05	Cari Transferler	86.150.000	148.150.000	139.170.162	93,94
06	Sermaye Giderleri	50.680.000	58.456.656	57.559.880	98,47
07	Sermaye Transferleri				
08	Borç Verme				
09	Yedek Ödenekler				
Genel Toplam		337.477.000	408.633.656	376.875.330	92,23

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Meteoroloji Genel Müdürlüğü mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

"*Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.*

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur." denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49 ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esaslıdır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile

garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde; "*Bu Yönetmeliğin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanması ile mali istatistiklerin hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin usul, esas, ilke ve standartların belirlenmesidir*." hükmü yer almaktadır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Yönetmeliğin 310'uncu maddesinde, kendi adına ekonomik varlık edinebilen, yükümlülük üstlenebilen, diğer kamu idareleri veya üçüncü şahıslarla ekonomik ilişkilere girebilen kapsama dâhil her kamu idaresinin bir kurumsal birim ve her kurumsal birimin bir mali raporlama birimi olduğu; 311'inci maddesinde, kapsama dâhil kamu idarelerinin mali hizmetler birim yöneticilerinin, mali raporlama kapsamındaki mali tabloların belirlenen standartlara uygun olarak hazırlanmasından, üst yöneticilerin de bu hususları gözetmekten ve belirlenen süreler içinde yayımlanmasından sorumlu olduğu; 312'nci maddesinde, kamu idarelerince, detaylı hesap planlarında yer alan hesaplardan aylık mizan ve yıllık olarak geçici ve kesin mizanların düzenleneceği; 313'üncü maddesinde, kamu idarelerince hazırlanacak temel mali tabloların Bilanço, Faaliyet Sonuçları Tablosu ve Nakit Akış Tablosu olduğu; 314-316'ncı maddelerinde, bu tabloların mahiyetleri ve nasıl düzenleneceği; 327'nci maddesinde de mali tabloların hangi dönemlerde hazırlanıp yayımlanacağı belirtilmiştir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü muhasebe hizmetleri Merkez Muhasebe Birimi, taşrada

ise Defterdarlıklar tarafından yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, Kurumun tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Meteoroloji Genel Müdürlüğü bünyesinde iç kontrol sistemine uyum çalışmaları, iki

yıllık dönemleri kapsayan Meteoroloji Genel Müdürlüğü İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı çerçevesinde yürütülmektedir.

İç kontrol sistemine ilişkin yıllık değerlendirme yapılmakta ve İç Kontrol Değerlendirme Raporu hazırlanarak Meteoroloji Genel Müdürlüğü İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna sunulmasının ardından tüm çalışanlarla paylaşılmaktadır.

İç kontrolün "risk değerlendirmesi" bileşeni bağlamında, birim ve Genel Müdürlük düzeyinde risk yönetimi çalışmaları ve Meteoroloji Genel Müdürlüğü Kurumsal Risk Yönetimi Yönergesi çerçevesinde yürütülmektedir.

Riskler, birim ve Genel Müdürlük düzeyinde yılda iki kez gözden geçirilmekte ve Genel Müdürlük Risk Yönetim Ekibine raporlanmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Yabancı Yüklenicilerle Yapılan Kamu İhale Sözleşmeleri Kapsamındaki İthalat İşlemlerinde, Gümrük Vergisi ve KDV Tahsilatlarının Ayrı Yapılamaması

Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen ihalelerde, yükleniciler ile imzalanan sözleşmelerde;

"*Madde 7- Sözleşme bedeline dâhil giderler*

7.1. Sözleşme bedeline dâhil olan vergi, resim ve harçlar

7.1.1. Taahhüdün yerine getirilmesine ilişkin isteklilerin sözleşmenin uygulanması sırasında ilgili mevzuat gereğince ödeyeceği her türlü vergi (KDV hariç), resim, harç, navlun ve benzeri giderler ile ulaşım, nakliye ve her türlü sigorta giderleri her türlü gümrük giderleri, sözleşme bedeline dâhildir." maddesi gereğince, yalnızca KDV Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından ödenecek, gümrük vergisi ise Yüklenici tarafından ödenecektir."

Şeklinde düzenleme yapılmaktadır. Sözleşmedeki bu düzenleme gereğince KDV haricindeki tüm vergilerin yüklenici tarafından ödenmesi gerekmektedir.

Yurt dışından ithal edilen malzemelerin gümrükten çekilmesi işlemi Meteoroloji Genel Müdürlüğü veya Meteoroloji Genel Müdürlüğü adına yüklenici firma tarafından yapılmaktadır. Lakin Gümrük Müdürlüğü Saymanlığı, ithal edilen mallara ilişkin olarak tek beyanname açabilmekte ve yüklenici firma tarafından yatırılması gereken gümrük vergisi ile Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından yatırılması gereken KDV nin ayrı ayrı değil, Gümrük Beyannamesi üzerinde tek bir vergi mükellefi olarak gösterilen vergilerin toptan ve aynı anda Gümrük Müdürlüğü tarafından açılmış olan beyanname numarasına göre ilgili Gümrük Saymanlığı hesabına yatırılması gerektiğini ve sistemin vergileri ayırarak alınmasına müsaade etmediğini ifade etmektedir. Bu sebeple, Genel Müdürlük tarafından ayrı olarak yapılması gereken KDV ödeme işleminin gerçekleştirilmesinde ve gümrük işlemlerinin tamamlanmasında sıkıntılar yaşanmaktadır.

Ayrıca bazı beyannamelerde belirtilen KDV ödemesi içerisinde Yurtiçi Taşıma Bedelinin % 18'lik KDV si alımı yapılan ürünler KDV sine dâhil edilerek, yükleniciye ait olan taşıma bedelinin KDV si Meteoroloji Genel Müdürlüğüne yansıtılmakta ve beyanname üzerinde ayrı olarak gösterilmemektedir.

Bu konunun köklü bir şekilde çözüme kavuşması açısından, yurt içindeki işlemlerden doğan KDV nin ayrı tahsil edilmesi, ithalat işlemlerindeki idareye ait olan KDV ile yükleniciye ait diğer tüm vergilerin de ayrı ayrı tahsiline imkân sağlayacak bir düzenlemenin yapılması ve her bir vergi yükümlüsü tarafından kendi payına düşen verginin Gümrük Müdürlüğü Saymanlığına yatırılmasının sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle;

" *Yabancı yüklenici ile imzalanan sözleşmelerin uygulanmasında gümrükleme işlemleri esnasında ortaya çıkan gümrük vergisi ve KDV ödemelerinde yaşanan problemin çözülmesi ve yüklenici tarafından ödenmesi gereken yurtiçi taşıma bedellerine ilişkin KDV ödemelerinin ilgili mükelleflerince ödenmesi için Kamu İhale Kurumu ve Gümrük Müdürlüğü ile görüşmelerin yapıldığı ve sözleşme tasarısı hazırlanırken ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde, sözleşmeye konu malın teslim ve ödeme şartlarına ilişkin yerli ve yabancı istekliler için ayrı ayrı düzenleme yapılarak problemlerin çözülmesinin sağlanacağına dair bir yöntem izleneceği"* denilmektedir.

Sonuç olarak Konunun köklü bir şekilde çözüme kavuşması açısından, yurt içindeki işlemlerden doğan KDV'nin ayrı tahsil edilmesi, ithalat işlemlerindeki idareye ait olan KDV ile yükleniciye ait diğer tüm vergilerin de ayrı ayrı tahsiline imkân sağlayacak bir düzenlemenin yapılması ve her bir vergi yükümlüsü tarafından kendi payına düşen verginin Gümrük Müdürlüğü Saymanlığına yatırılmasının sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Meteoroloji Genel Müdürlüğü Personeline Ödenecek Havacılık Tazminatına İlişkin Usul ve Esaslar'ın Sayıştay Görüşü Alınmadan Yürürlüğe Konulmuş Olması

A) 25.08.2017 tarihli ve 30165 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2018 ve 2019 Yıllarını Kapsayan 4. Dönem Toplu Sözleşme'nin Üçüncü Kısmının Birinci Bölümünde yer alan Büro Bankacılık ve Sigortacılık Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşmenin 18'inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Makam tazminatı öngörülen kadrolarda bulunanlar hariç olmak üzere Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün kadro ve pozisyonlarında görev yapın memur ve sözleşmeli personelden Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatı prensipleri çerçevesinde personel maliyetleri tamamen karşılananlara en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahi) brüt tutarının %30'unu, kısmen karşılananlara %20'sini, bunların dışında kalanlara %10'unu geçmemek üzere; Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine bağlı bulunulan Bakan onayı ile belirlenecek oran, esas ve usullere göre her ay Döner Sermaye İşletmesi bütçesinden havacılık tazminatı ödenir." hükmüne istinaden Orman ve Su işleri Bakanlığı bağlı kuruluşu olan Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan "Meteoroloji Genel Müdürlüğü Personeline Ödenecek Havacılık Tazminatı Ödenmesine ilişkin Usul ve Esaslar Taslağı önce Bakanlığa daha sonra da Bakanlık tarafından Maliye Bakanlığına gönderilmiştir.

19.12.2005 tarihli ve 2005/9986 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre, yapılan değerlendirme sonucunda söz konusu Usul ve Esaslar Maliye Bakanlığınca Orman ve Su İşleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliğine gönderilmiştir. Bakanlık Hukuk Müşavirliği "Meteoroloji Genel Müdürlüğü Personeline Ödenecek Havacılık Tazminatı Ödenmesine ilişkin Usul ve Esaslar"ın "ödeme esasları" başlıklı madde 5'in ç bendini, Maliye Bakanlığından gelen şekilde değil, değişiklik yaparak Meteoroloji Genel Müdürlüğüne göndermiştir.

Maliye Bakanlığından gelen uygun görüş; “MADDE 5- ç) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilenler ile bir aydan fazla süreyle yurtdışında görevlendirilenlere (Eurocontrol prensipleri veya sivil havacılık faaliyetleri çerçevesinde görev yapmak üzere görevlendirilenler hariç) görevlendirme süresince havacılık tazminatı ödenmez.” şeklinde iken; Orman ve Su İşleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliği tarafından Meteoroloji Genel Müdürlüğüne gönderilen Usul ve Esaslarda; “MADDE 5-ç) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilenler (Genel Müdürlüğün bağlı olduğu Bakanlıkta görevlendirilenlen hariç) ile bir aydan fazla süreyle yurtdışında görevlendirilenlere (Eurocontrol prensipleri veya sivil havacılık faaliyetleri çerçevesinde görev yapmak üzere görevlendirilenler hariç) görevlendirme süresince havacılık tazminatı ödenmez.” şeklinde düzenlenmiştir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Personeline Ödenecek Havacılık Tazminatı Ödenmesine İlişkin Usul ve Esaslar’ın uygulamaya konulmasında gerekli hassasiyetin ve önemin gösterilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

B) Meteoroloji Genel Müdürlüğü Personeline Ödenecek Havacılık Tazminatına İlişkin Usul ve Esaslar’ın; Mali konular içerdiği halde Sayıştay görüşü alınmadan yürürlüğe konulduğu görülmüştür.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 27'nci maddesine istinaden genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince mali konularda düzenlenecek yönetmelikler ile yönetmelik niteliğindeki düzenleyici işlemler, Sayıştayın istişari görüşü alınarak yürürlüğe konulabilmektedir.

19.01.2005 tarih ve 2005/9986 karar sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in altıncı maddesine göre; Başbakanlığa sunulmadan önce, yönetmelik taslakları hakkında ilgili bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının görüşleri alınır. Bu çerçevede ilgili bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının yanısıra; Bakanlıklar ile Sayıştayın denetimine tâbi diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca malî konularda düzenlenecek yönetmelik taslakları hakkında Sayıştay Başkanlığının görüşünün alınması zorunlu olmaktadır.

Mali hüküm içeren yönetmelikler ve yönetmelik niteliğindeki diğer düzenleyici işlemler açısından 6085 sayılı Kanun'un ilgili maddesindeki düzenleme, Sayıştay mütalaasının “yürürlük şartı” olduğudur. Söz konusu maddede yer alan “*Sayıştayın istişari görüşü*

alındıktan sonra yürürlüğe konulabilir" şeklindeki hükmü bunu ifade etmektedir.

Mali hükümler içeren Usul ve Esaslar'da Sayıştayın görüşünün alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle;

A) "*Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan "Meteoroloji Genel Müdürlüğü Personeline Ödenecek Havacılık Tazminatına İlişkin Usul ve Esaslar"a dair taslak, ilgili birimlerden görüş alınıp alınmadığı hususunda herhangi bir değerlendirmeye yer verilmeden uygulanmıştır.*"

B) "*Bir sonraki dönemi kapsayan toplu sözleşmede benzer düzenlemenin yer alması halinde Sayıştay görüşünün alınması hususunda dikkat edilecektir*" denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum cevabında;

A) Meteoroloji Genel Müdürlüğü Personeline Ödenecek Havacılık Tazminatına İlişkin Usul ve Esaslarının uygulanmasının ilgili birimlerden görüş alınıp alınmadığı hususunda herhangi bir değerlendirmeye yer verilmeden uygulandığı görülmektedir. Usul ve Esasların uygulamaya konulmasında gerekli hassasiyet ve dikkat gösterilmiş olsaydı, mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliği ile Maliye Bakanlığı ve Meteoroloji Genel Müdürlüğüne gönderilen metinler arasındaki farklılığın ortaya çıkacağı ve uygulamanın bu yönde yapılacağı;

B) Mali hüküm içeren Usul ve Esaslar'da Sayıştay'ın görüşünün alınması gerektiği,

değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

BİLANÇO

Kurum Kodu : 33.75 Adı : METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Yıl : 2018

AKTİF HESAPLAR	N Yılı 2018
1 DÖNEN VARLIKLAR	**15.529.259,90**
10 HAZIR DEĞERLER	**1.666.133,55**
100 KASA HESABI	209,46
102 BANKA HESABI	651,06
104 PROJE ÖZEL HESABI	1.665.273,03
12 FAALİYET ALACAKLARI	**29.295,07**
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	29.295,07
14 DİĞER ALACAKLAR	**97.827,86**
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	97.827,86
15 STOKLAR	**7.699.891,17**
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	7.695.841,75
157 DİĞER STOKLAR HESABI	4.049,42
16 ÖN ÖDEMELER	**6.036.112,25**
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	6.036.112,25
2 DURAN VARLIKLAR	**666.646.828,08**
22 FAALİYET ALACAKLARI	**15.871,79**
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	15.871,79
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	**666.627.415,11**
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	482.488.691,48
252 BİNALAR HESABI	1.240.546.461,90
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	106.180.138,92
254 TAŞITLAR HESABI	1.032.269,89
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	19.946.476,30
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-1.183.566.623,38
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	**0,00**
260 HAKLAR HESABI	3.170.095,67
264 ÖZEL MALİYETLER HESABI	29.521,69
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR HESABI	23.541,00
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-3.223.158,36
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	**3.541,18**
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	5.978.346,78
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-5.974.805,60
AKTİF TOPLAMI	**682.176.087,98**

PASİF HESAPLAR	N Yılı 2018
3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	**785.128,69**
32 FAALİYET BORÇLARI	**119.882,47**
320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	116.074,17
325 NAKİT TALEP VE TAHSISLERI HESABI	3.808,30
33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	**571.893,81**
330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	410.440,00
333 EMANETLER HESABI	161.453,81
36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	**53.163,96**
361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	44.363,80
362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İD ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	8.800,16
37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	**40.188,45**
372 KIDEM TAZMINATI KARŞILIĞI HESABI	40.188,45
4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	**3.949.415,49**
47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	**3.949.415,49**
472 KIDEM TAZMINATI KARŞILIĞI HESABI	3.949.415,49
5 ÖZ KAYNAKLAR	**677.441.543,80**
50 NET DEĞER	**1.861.173.690,26**
500 NET DEĞER HESABI	1.861.173.690,26
51 DEĞER HAREKETLERİ	**1.266.964.612,24**
519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	1.266.964.612,24
57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	**6.916.254,72**
570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	6.916.254,72
58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	**-2.023.668.190,02**
580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (	-2.023.668.190,02
59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	**-433.944.823,40**
591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-433.944.823,40
PASİF TOPLAMI	**682.176.087,98**

Bilanço Dipnotları :

910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	3.796.793,00
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	3.796.793,00
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	6.977.174,69

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 33.75 Adı : METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Yılı : 2018

Ekonomik Kodlar			GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630			**GİDERLER HESABI**	457.334.644,42
630	01		**Personel Giderleri**	129.865.536,57
630	01	01	Memurlar	107.337.310,72
630	01	02	Sözleşmeli Personel	14.606.442,99
630	01	03	İşçiler	7.459.870,04
630	01	04	Geçici Personel	461.912,82
630	02		**Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri**	29.993.407,70
630	02	01	Memurlar	25.679.779,78
630	02	02	Sözleşmeli Personel	2.670.575,28
630	02	03	İşçiler	1.597.264,53
630	02	04	Geçici Personel	44.581,18
630	02	99	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları	1.206,93
630	03		**Mal ve Hizmet Alım Giderleri**	17.580.581,98
630	03	02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	7.222.503,52
630	03	03	Yolluklar	1.874.473,26
630	03	04	Görev Giderleri	35.552,33
630	03	05	Hizmet Alımları	7.034.521,33
630	03	06	Temsil ve Tanıtma Giderleri	25.330,83
630	03	07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım	803.770,83
630	03	08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	584.429,88
630	05		**Cari Transferler**	139.170.161,90
630	05	03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	1.100.112,30
630	05	06	Yurtdışına Yapılan Transferler	138.070.049,60
630	11		**Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri**	1.446.574,05
630	11	01	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Ku	1.405.074,05
630	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	41.500,00
630	12		**Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler**	1.483.273,47
630	12	01	Vergi Gelirlerilerinin Ret ve İadesinden Kaynaklan	1.454.465,64
630	12	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinde	1.518,04
630	12	05	Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Gid	27.289,79
630	13		**Amortisman Giderleri**	111.968.557,76

Ekonomik Kodlar			GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
600			**GELİRLER HESABI**	28.274.514,76
600	01		**Vergi Gelirleri**	**14.457.975,91**
600	01	01	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	11.887.570,20
600	01	03	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	1.052.919,52
600	01	05	Damga Vergisi	1.517.486,19
600	01	06	Harçlar	0,00
600	03		**Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri**	**1.730.005,53**
600	03	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	4.954,79
600	03	06	Kira Gelirleri	1.725.050,74
600	04		**Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler**	**2.241.744,15**
600	04	01	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	1.740.134,36
600	04	02	Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan	0,00
600	04	03	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	408.828,01
600	04	04	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışla	92.781,75
600	04	06	Özel Gelirler	0,03
600	05		**Diğer Gelirler**	**2.328.563,30**
600	05	01	Faiz Gelirleri	8.330,01
600	05	03	Para Cezaları	132.869,25
600	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	2.187.364,04
600	11		**Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri**	**7.445.650,26**
600	11	01	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur	403.571,95
600	11	03	Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	3.569,54
600	11	04	Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Fark.	7.038.508,77
600	15		**Konusu Kalmayan Karşılık Gelirleri**	**14.951,04**
600	15	04	Kıdem Tazminatı Karşılıklarından Kaynaklananlar	14.951,04
600	25		**Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEIEd Gel**	**55.624,57**
600	25	01	Gen BütKap Kamu İdBedelsiz Olarak Al Mali Olmayan VEIEd Gel	54.209,26
600	25	04	Sosyal Güv Kur Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEIEd Gel	0,02
600	25	05	Mahalli İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEIEd Gel	1.415,29
610			**İNDİRİM, İADE VE ISKONTOLAR HESABI**	4.884.693,74

Ekonomik Kodlar			GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630	13	01	Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	109.527.631,94
630	13	02	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderle	2.299.925,45
630	13	03	Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	141.000,37
630	14		**İlk Madde ve Malzeme Giderleri**	13.293.603,63
630	14	01	Kırtasiye Malzemeleri	452.427,37
630	14	02	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzeme	12.286,83
630	14	03	Tıbbi ve Laboratuar Sarf Malzemeleri	37.765,08
630	14	04	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	441.427,95
630	14	05	Temizleme Ekipmanları	344.050,39
630	14	06	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	28.423,66
630	14	10	Zirai Maddeler	5.076,99
630	14	12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	659.451,44
630	14	13	Yedek Parçalar	1.535.261,70
630	14	14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	15.901,42
630	14	17	Basınçlı Ekipmanlar	1.642,00
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	9.759.888,80
630	15		**Karşılık Giderleri**	381.912,46
630	15	04	Kıdem Tazminatı Karşılıkları	381.912,46
630	20		**Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler**	16.045,26
630	20	02	Kişilerden Alacaklardan Silinenler	16.045,26
630	25		**Kamu İd Bedelsiz Ol Devr Mali Olmayan Varlıklardan Kay Gid**	214.969,27
630	25	01	Genel BütKap Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	214.969,20
630	25	04	Sosyal Güvenik Kurumlarına Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	0,03
630	25	05	Mahalli İdarelere Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	0,04
630	30		**Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler**	10.948.281,29
630	30	06	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	10.948.281,29
630	99		**Diğer Giderler**	971.739,08
630	99	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	971.739,08

GİDERLER TOPLAMI : 457.334.644,42

Ekonomik Kodlar			GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
610	**01**		**Vergi Gelirlerilerinin Ret ve İadesinden Kay**	**4.861.162,99**
610	01	01	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	4.861.035,56
610	01	05	Damga Vergisi	127,43
610	**03**		**Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kay**	**9.334,99**
610	03	06	Kira Gelirleri	9.334,99
610	**05**		**Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Gid**	**14.195,76**
610	05	01	Faiz Gelirleri	40,26
610	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	14.155,50

NET GELİR TOPLAMI : 23.389.821,02

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
MGM Taşınmazlarının Devrinde Başbakanlıktan İzin Belgelerinin Bulunmaması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgumuz üzerine konu Genel Müdürlük tarafından Bölge Müdürlüklerine yazılarak, takip edilmesine başlandı.

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 23

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 30

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 30

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 30

5. DENETİM GÖRÜŞÜ 31

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER 31

7. EKLER 53

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: MGM Döner Sermaye İşletmesi 2018 Yılı Gelir Bütçesi 26
Tablo 2: MGM Döner Sermaye İşletmesi 2018 Yılı Gider Bütçesi 27
Tablo 3: 2018 Yılı Gelir-Gider Analizi 27
Tablo 4: MGM Döner Sermaye İşletmesi 2018 Yılı Gelir-Gider Tablosu 27
Tablo 5: EUROCONTROL Gelirleri 32
Tablo 6: 2018 Yılı DHMİ Hava ve Yer Terminal Hizmetleri Gelirleri 34
Tablo 7: 2018 Yılı Havaalanları En–Route Oranları 40
Tablo 8: 2018 Yılı Havaalanları Meteoroloji Müdürlükleri Giderleri 41
Tablo 9: 2018 Yılı Zorunlu ve Sabit Gider Tablosu 46
Tablo 10: 2019 Yılı İçin Öngörülen Zorunlu ve Sabit Gider Tablosu 47
Tablo 11: 2018 Yılı Gerçekleşen Gider Dağılımı 48
Tablo 12: 2019 Yılı Tahmini Gider Dağılımı 48

KISALTMALAR

ALADIN (Numerical Weather Prediction Project)**:** Kısa Vadeli Orta-Ölçek Hava Tahminleri Konsorsiyumu

DHMİ: Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü

DMİS: Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi Programı

ECOMET (Economic Meteorology)**:** Avrupa Meteorolojik Fayda Grubu

ECMWF (The European Centre For Medium-Range Weather Forecasts)**:** Avrupa Orta Vadeli Meteorolojik Tahminler Merkezi

EUROCONTROL (The European Organisation for the Safety of Air Navigation)**:** Avrupa Hava Seyrüsefer GüvenliğiTeşkilatı

EUMETSAT (European Organization for the Exploitation of Meteorological Satellites)**:** Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilatı

ICAO (International Civil Aviation Organization)**:** Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü

MGM: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

O**MGİ:** Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu

SADIS (Satellite Distribution System for Information Relating to Air Navigation)**:** Hava Seyrüseferi ile İlgili Bilgi İçin Uydu Dağtım Sistemi

TAV: T.A.V. Havalimanları İşletmeciliği A.Ş.

VPN: Sanal Özel Ağ

WMO (World Meteorological Organization)**:** Dünya Meteoroloji Teşkilatı

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. EUROCONTROL Gelirlerinden Eksik Pay Alınması

2. Meteoroloji Genel Müdürlüğünün -Ücretsiz Meteorolojik Hizmetler Verdiği Halde- DHMİ ve Diğer Özel Havaalanı İşletmelerine Kira Ödemesi

3. Genel Müdürlük Merkez ve Taşra Kadrolarında Çalışan Personelin Havacılık Tazminatı ile Ek Ödemelerinin Döner Sermaye İşletmesi Bütçesinden Ödenmesi Nedeniyle Yatırımların Yapılamaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi, Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında 3046 sayılı Kanun'un 40 ve geçici 2'nci maddesine uygun olarak hazırlanan ve 03.11.1994 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren *"Döner Sermaye İşletme Yönetmeliği"* hükümleri çerçevesinde faaliyetlerine başlamış olup;

16.09.2009 tarih ve 27260 Resmi Gazete ile bilahare 19.02.2011 tarih ve 27851 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve 22.12.2011 tarihli ve 2011/2632 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve 16.01.2012 tarih ve 28175 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan hükümler çerçevesinde yeniden yapılandırılmıştır. Tekrar düzenleme yapılarak, 13 Mart 2013 tarih ve 28586 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "*Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliğ*i" hükümleri çerçevesinde faaliyetlerine devam etmektedir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesinin sermayesinde meydana gelen artış nedeni ile; 70.000.000 TL olan sermaye limiti, 2017/9957 karar sayısı ile Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile 85.000.000 TL olarak belirlenmiştir.

15.07.2018 tarih ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan *Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında 4 karar numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi*'nin (Meteoroloji Genel Müdürlüğü) yirminci bölüm ile 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı 2 karar numaralı Genel Kadro Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında Meteoroloji Genel Müdürlüğünde yeniden düzenlemeler yapılmıştır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi, Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri çerçevesinde iş ve işlemlerine devam etmektedir.

Yetki Görev ve Sorumluluklar:

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği'nin 4'üncü maddesi gereğince İşletme'nin görev alanları şunlardır:

a) Genel Müdürlüğün asli görevlerini aksatmamak ve geciktirmemek kaydıyla, gerektiğinde kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerle işbirliği yapmak.

b) Açılacak ihalelere katılmak, teklif vermek veya sipariş almak suretiyle her türlü meteorolojik bilgiler ile teknik hizmetler üretmek, uygulamak, idari işlemleri yapmak ve

bunların üretim hizmetlerine katılmak.

c) Bilgi bankası oluşturulması, yazılım geliştirilmesi, veri girişi ve benzeri bilgi işlem hizmetlerini üretmek.

ç) Genel Müdürlüğün ürettiği, rapor, bülten, rasat ve hava tahminleri gibi her türlü bilgi ve belgesi kanuni sınırlamalar saklı kalmak kaydı ile bedeli mukabili isteklilere vermek.

d) Dünya Meteoroloji Teşkilatına üye ülkelerle ve uluslararası kuruluşlarla karşılıklı işbirliği çerçevesinde bilimsel, teknik ve eğitim amaçlı ulusal ve uluslararası nitelikte toplantı, kurs, seminer, konferans, kongre ve benzeri faaliyetlerde bulunmak.

e) Meteorolojik hizmetin gerektirdiği araştırmalar ile meteorolojik hizmetlerde kullanılan alet, cihaz, tesis ve ekipmanların bakım ve onarımlarını yapmak. Gerekli hallerde zorunlu olan meteorolojik alet ve cihaz imal etmek.

f) Genel Müdürlükçe merkez ve taşra teşkilatında hizmet ve görev amaçlı olarak kullanılacak olan bina, tesis ve rasat parklarının etüt, proje, yapım ve onarım işleri ile taşıtların bakım ve onarımlarını yapmak.

g) Kalkınma Bakanlığından izinleri alınan yatırımların gerçekleştirilmesi için gerekli işlemleri yapmak.

ğ) Meteoroloji alanında görsel ve işitsel yayın yapmak maksadı ile verici istasyonları, program iletim sistemleri ile gerekli stüdyo tesislerini kurmak, geliştirmek, yayın hizmetlerine yönelik gelir getirici faaliyetlerde bulunmak veya düzenlemek.

h) Görsel ve işitsel amaçlı stüdyolarda kullanılacak alet ve cihazlar ile ilgili araştırmalar ile bunların bakım ve onarımlarını yapmak. Gerekli hallerde işletme için zorunlu olan alet ve cihazları imal etmek.

ı) Haber, kültür, bilim, sanat ve benzeri türlerde eğitici ve aydınlatıcı nitelikte program yapmak veya yaptırmak.

Mevzuat:

İşletme'nin tabi olduğu temel mevzuat şunlardır:

- 3254 Sayılı Teşkilat Kanunu
- 02.07.2018 tarihli Anayasa'da Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

- Karar Numarası: 1 Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- Karar Numarası: 2 Genel Kadro Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- Karar Numarası: 4 Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği
- Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu
- 375 sayılı KHK
- 4857 sayılı İş Kanunu
- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu
- 4735 Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu
- 4736 Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri Hakkında Kanun
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
- 3504 sayılı EUROCONTROL Kanunu
- 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu
- 6245 sayılı Harcırah Kanunu

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Döner Sermaye İşletmesi, alt birimler ve çalışma alanları itibariyle aşağıda gösterilmektedir:

a) Eurocontrol Birimi, b) Yurtiçi Gelirler Birimi, c) İç Satınalma Birimi, d) İhale Birimi, e) Personel Özlük İşleri Birimi, f) Ödeme İşlemleri (Tahakkuk) Birimi, g) Yönetim Kurulu Bürosu, h) Ambar ve Taşınır Birimi, ı) Meteorolojik Ürün ve Pazarlama Birimi, i) Büro ve Yardımcı Hizmetler ve KYS Birimi, j) Arşiv Birimi, k) Fatura Birimi.

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bütçesinden maaşları ödenen 129 personelin 107' si merkez birimi, 22' si ise bölge müdürlükleri ve bağlı istasyon müdürlüklerinde istihdam edilmektedir.

1.3. Mali Yapı

Döner sermaye işletmesinin bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması ve muhasebe ile kontrol ve denetimi Maliye Bakanlığınca yürürlüğe konulan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmektedir. Ayrıca;

Kurumun bütçe ve yatırım programında yer alan mal ve hizmet alımları, demirbaş alımları, personel giderleri, yolluklar, vergiler gibi her türlü giderler, imkanlar dahilinde Döner Sermaye İşletmesi kaynaklarından karşılamaktadır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesindeki DMİS (Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi) Programı kullanılmaktadır.

Döner Sermaye İşletmesinin 2018 yılı gelir toplamı 120.084.229,32 TL, gider toplamı 97.982.069,80 TL olarak gerçekleşmiş olup; yılsonu itibariyle tahakkuk eden brüt kâr toplamı: 22.102.159,52 TL'dir. Kâr vergisi: 3.112.687,24 TL net kârı: 18.989.472,28 TL olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 1: MGM Döner Sermaye İşletmesi 2018 Yılı Gelir Bütçesi

Hesap Kodu	Açıklama	Ödenek Tutarı (TL)	Gerçekleşme (TL)
03	Mal ve Hizmet Gelirleri	103.350.000,00	117.861.115,09
	EUROCONTROL Gelirleri	97.000.000,00	115.510.578,11
	Baskı, Matbaa ve Darphane Gelirleri	450.000,00	6.859,99
	Muayene, Ölçüm, Kontrol ve Denetim Gelirleri	1.700.000,00	338.175,67
	Meteorolojik Ürün Satış	4.200.000,00	2.005.501,32
09	Diğer Gelirler	1.650.000,00	2.223.114,23
	Mevduattan Alınan Faizler	1.250.000,00	1.382.667,90
	Şartname Satış Gelirleri ve Diğer Gelirler Toplamı	400.000,00	840.446,33
	Toplam	**105.000.000,00**	**120.084.229,32**

Tablo 2: MGM Döner Sermaye İşletmesi 2018 Yılı Gider Bütçesi

Hesap Kodu	Açıklaması	2018 Yılı Ödenek (TL)	2018 Yılı Harcanan (TL)
01	Personel Giderleri	9.000.000	6.976.379,81
02	SGK Dev. Prim Giderleri	2.450.000	1.650.307,41
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	44.475.000	41.368.971,85
05	Cari Transferler	625.000	186.407,72
06	Sermaye Giderleri	7.450.000	7.608.085,86
10	Ek Ödeme ve Havacılık Tazminatı	41.000.000	40.191.917,16
	Toplam	**105.000.000**	**97.982.069,80**

Tablo 3: 2018 Yılı Gelir-Gider Analizi

Gelir Gider Kalemi	Tutar (TL)
Gelirler Toplamı	120.084.229,32
Giderler Toplamı	97.982.069,80
2018 Yılı Dönem Kârı	22.102.159,52
Dönem Kâr Vergisi	3.112.687,24
2018 Yılı Dönem Net Kârı	18.989.472,28

Tablo 4: MGM Döner Sermaye İşletmesi 2018 Yılı Gelir-Gider Tablosu

	Gelirler	Tutar (TL)
600.04	Meteorolojik bilgi	2.005.501,32
600.04	Seyrüsefer	115.510.578,11
600.04	Bakım Onarım	338.175,67
	Matbaa Basım	6.859,99
	Diğer Gelirler	148,52
	Faiz Gelirleri	1.382.667,90
	Faaliyetle İlgili Diğer Gelir ve Kârlar	782.852,08
	Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar	105.836,35
TOPLAM		120.132.081,40
610	Satıştan İadeler	47.852,08
	TOPLAM	120.084.229,32

	Giderler	Tutar (TL)
770	Genel Yönetim Giderleri	97.982.069,80
770,01	İlk Madde Ve Malzeme Giderleri	24.055.599,00
770,02	Memur Ücret Giderleri	12.100.365,78
770,03	Sözleşmeli Personel Ücretleri	222.685,70
770,04	İşçi Ücret Giderleri	638.963,69
770,07	Ödenecek Paylar	19.261.100,84
770,08	Ek Ödeme	33.328.965,06
770,09	Vergi Resim Ve Harçlar	6.662,80
770.10	SGK Ek Karş. Tali Ak. Prim Ödenekleri	945.020,61
770,11	Amortisman ve Tükenme Payları	7.422.706,31
690	Dönem Kârı	22.102.159,52
691	Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yük. Karş.(-)	3.112.687,24
692	Dönem Net Kârı	18.989.472,28

Sermaye Bilgileri:

İşletme'nin Sermaye Limiti: 85.000.000 TL

Öz kaynaklar: 84.168.487,70 TL

2018 yılı Ödenmiş Sermayesi: 73.132.596,58 TL

2018 yılı Ödenmemiş Sermayesi: 11.867.403,42 TL

2017 yılı zararı: -7.953.581,16 TL

Dönem net karı:18.989.472,28 TL

13.03.2013 tarih ve 28586 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan *Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği'ne* göre;

"Sermaye

Madde 5 –(1) (Değişik: RG-23/03/2017-30016)(BKK: Karar Sayısı: 2017/9957) İşletmeye 85.000.000 TL sermaye tahsis edilmiştir. Bu tutar Bakanlar Kurulu kararı ile arttırabilir. Bu suretle artırılan sermaye elde edilen kârlarla karşılanır.

(2) Ödenmiş sermaye tutarı tahsis edilen sermaye tutarına ulaştıktan sonra elde edilen kârlar, hesap dönemini izleyen yılın haziran ayının sonuna kadar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere İşletmenin bulunduğu yerdeki genel bütçe muhasebe birimine yatırılır.

(3) İşletmenin zararları, dönem net zararı hesabına alınarak, geçmiş yıllar zararları hesabında bekletilir ve ertesi yıllar kârları ile kapatılır."

Ödenmiş sermayesi 73.132.596,58 TL olup, 2017 yılı zararı olan -7.953.581,16

TL'nin 2018 yılı net kârı 18.989.472,28 TL ile mahsuplaşması sonucunda kalan 11.035.891,12 TL ödenmemiş sermaye ile mahsuplaştırılmıştır. İşletme 2019 yılına 831.512,30 TL ödenmemiş sermaye ile girmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

MGM Döner Sermaye İşletmesinde muhasebe kayıtları tekdüzen muhasebe sistemine göre yapılmaktadır.

*Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'*ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilânço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- Gelir tablosu.

Bu tablo, defter, cetvel, tutanak ve belgelerin tamamı (birleştirilmiş veriler defteri yerine, aynı içerikteki yeviye defteri cd'ye kayıtlı olarak elektronik ortamda) Sayıştaya gönderilmiştir.

Denetim çalışmaları, yukarıda sayılan ve Sayıştaya teslim edilen defter, belge, tutanak ve tablolar ile yevmiye kayıtlarının dayandığı ödeme emri belgeleri ve ekinde yer alan kanıtlayıcı belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kurumun tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Gelir Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesinin 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: EUROCONTROL Gelirlerinden Eksik Pay Alınması

Meteoroloji Genel Müdürlüğü, havacılık alanında verdiği hizmetlerin karşılığı olarak, EUROCONTROL (Avrupa Hava Emniyeti) Teşkilatı'ndan sadece "seyrüsefer hizmetleri" için milli pay alabilmekte, "yer hizmetleri" için herhangi bir pay alamamaktadır.

EUROCONTROL, ortak bir Avrupa hava trafik yönetimi oluşturmak için kurulmuş uluslararası bir kuruluştur. Kuruluş vermiş olduğu havacılık hizmetleri için hava sahası kullanıcılarından gelir elde etmektedir. Elde ettiği bu geliri kendisine üye olan ülkelere "maliyetlerin geri dönüşümü" ilkesine göre dağıtmaktadır. Türkiye, EUROCONTROL'e, 1989 yılında üye olmuştur. 3504 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve 88/13626 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanmış "*Uluslararası Hava Seyrüseferinin Emniyeti İçin Avrupa Teşkilatı (EUROCONTROL) Sözleşmesiile*"*Yol Ücretlerine İlişkin Çok Taraflı Anlaşma*" uyarınca, Türkiye'de Havacılık Hizmetlerinin EUROCONTROL nezdinde sorumluluğu Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüne (DHMİ) verilmiştir.

EUROCONTROL tarafından hava sahası kullanıcılarından yapılan tahsilat, toplam olarak DHMİ'ye gönderilmekte, milli maliyetin ülke içindeki kurumlara paylaşımı, DHMİ ile Meteoroloji Genel Müdürlüğü ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü arasında ortaklaşa yürütülen maliyet hesaplamalarını içeren protokoller çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

3254 sayılı Meteoroloji Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 26' ncı maddesi, meteorolojik hizmet maliyetlerinin Döner Sermaye İşletmesinin ilgili hesabına yatırılacağını öngörmektedir.

EUROCONTROL "Avrupa Hava Emniyeti Teşkilatı"ndan alınan paylar, 2018 yılında Döner Sermaye İşletme Gelirlerinin %96'sını oluşturmuştur. 2018 yılında toplam EUROCONTROL net geliri: 115.510.575,11 TL olarak gerçekleşmiştir.

2018 yılı EUROCONTROL gelirlerinin aylara göre detaylı dağılımı aşağıdaki gibidir:

Tablo 5: EUROCONTROL Gelirleri

Aylar	**Maliyet Farkları** (2015-2017)	**2018 Geliri**	**Toplam Tahakkuk**	**Kesinti Toplamı**	**Net Gelir** (TL)
Ocak	8.277.317		8.277.317	384.675	7.892.642
Şubat	7.180.864		7.180.864	2.081.213	5.099.651
Mart	6.795.383	126.219	6.921.602	315.373	6.606.229
Nisan	425.230	7.365.108	7.790.338	342.269	7.448.069
Mayıs	249.235	6.738.585	6.987.820	2.150.993	4.836.827
Haziran	196.540	8.074.270	8.270.810	363.946	7.906.864
Temmuz	75.099	10.977.665	11.052.764	403.373	10.649.390
Ağustos		5.235.276	5.235.276	813.377	4.421.899
Ağustos	18.140	13.902.430	13.920.570	3.362.051	10.558.517
Eylül	97.552	15.869.246	15.966.798	582.188	15.384.611
Ekim	29.361	15.278.776	15.308.137	563.995	14.744.142
Kasım	5.244	13.468.865	13.474.109	2.856.346	10.617.763
Aralık	3.112	10.154.290	10.157.402	813.432	9.343.971
TOPLAM	23.353.077	107.190.730	130.543.807	15.033.231	115.510.575

Not: 2015 ve 2017 yılı brüt maliyet farkı toplamı 23.353.077 TL olmuştur. 2016 yılı maliyet farkı; 5.235.276 TL 2018 yılı gelirleri içerisinde yer almıştır.

Gerek EUROCONTROL, gerekse ICAO (Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü)[1] kuralları gereği, hava seyrüsefer hizmetlerinin teminine yönelik oluşan maliyetlerin karşılığı için ücretlendirme yapılmaktadır. Hava emniyeti hizmetleri için katlanılan maliyet, hava sahası kullanıcılarından (hava yollarından) tespit edilen birim maliyetlere göre EUROCONTROL tarafından tahsil edilerek üye ülkelere ödenmektedir.

DHMİ tarafından, hava sahası kullanıcılarına sağlanmakta olan hava seyrüsefer hizmetleri ve bu hizmetlerin bir parçası olarak da meteoroloji hizmetlerinin teminine ilişkin maliyetler, konsolide edilerek hava sahası kullanıcılarından tahsil edilmek üzere her yıl EUROCONTROL'e bildirilmekte ve yapılan tahsilattan Meteoroloji Genel Müdürlüğünün payı MGM Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğüne aktarılmaktadır.

2017 yılında DHMİ'nin payı %93,37, Meteoroloji pay oranı %5,93 olarak hesaplanmıştır. SHGM payı: %0,70 olmuştur.

2018 Yılı Meteoroloji pay oranı: %6,48 olarak hesaplanmıştır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü yukarıda belirtilen gelir getirici hizmetler içerisinde yer aldığı halde, EUROCONTROL'den sadece Seyrüsefer Hizmet Gelirleri olarak Ülke payının yaklaşık % 5-8 arasında pay almaktadır.

DHMİ Genel Müdürlüğünce Meteoroloji Genel Müdürlüğüne 25.05.2018 tarih ve 20635 sayılı cevap yazısında, "*EUROCONTROL Teşkilatından Türkiye'ye gelen miktar pay edilirken; sivil havacılığa katkı sağlayacak harcamaların gözönüne alındığını; üye ülkelerin Met-Maliyet oranlarının harcamalara göre değişmekle birlikte, %1-%10 arasında olduğunu"* bildirilmiştir. Fakat 2018 yılı DHMİ Mali Tablolarında da görüldüğü üzere, Met-Maliyet oranı hesaplanmasına meteorolojik hizmetlerle gerçekleştirilen "konma", "yönlendirme" ve "yaklaşma" gibi terminal hizmet gelirleri dahil edilmediği görülmektedir.

2018 yılı Devlet Hava Meydanları İşletmesinin (DHMİ) işletme hizmet gelirleri dışındaki havaalanı gelirleri aşağıda belirtilmiştir:

[1] *Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO) tarafından düzenlenmiş olan toplam 18 ayrı konuda Ek (Annex) mevcut olup, Ek 3 Uluslararası Hava Seyrüseferi İçin Meteoroloji Hizmetlerine ilişkindir.*

Tablo 6: 2018 Yılı DHMİ Hava ve Yer Terminal Hizmetleri Gelirleri

Hizmet Türü		**2018 Yılı Gelirleri** (TL)
1.SEYRÜSEFER HİZMET GELİRLERİ		**1.932.081.000**
Yol Kontrol Hizmet Hasılatı	1.923.949.000	
Diğer	8.132.000	
2. TERMİNAL HİZMET GELİRLERİ (Hava ve Yer Terminal Hizmetleri)		**1.736.708.000**
Hava Terminal Hizmet Gelirleri		**1.253.240.000**
Konma Hizmeti	1.115.364..000	
Yönlendirme Hizmeti	6.565.000	
Yaklaşma Hizmeti	78.660.000	
Diğer	52.651.000	
Yer Terminal Hizmet Gelirleri		**483.468.000**
Konaklama Hizmeti	45.589.000	
Yer Hizmet	299.718..000	
Diğer	138.161.000	
TOPLAM (1+2):		**3.668.789.000**

EUROCONTROL tarafından hazırlanan seyrüsefer ve yer hizmetleri çizelgesinde Meteoroloji tarafından verilen hizmetler ayrıntılı olarak gösterilmektedir. Bu hizmetlerin %50 oranında yer hizmetlerine (yaklaşma, konma, konaklama, meydan çalışma saatlerinin uzaması) girdiği de belirtilmiştir. Yol (en-route) hizmetleri, "yaklaşma" (approach) gibi diğer hava seyrüsefer hizmetleriyle ilişkilidir. EUROCONTROL prensiplerinde yaklaşma hizmetlerinin veren tesislerle ilgili olarak havalimanı yerine terminal ifadesi kullanılmaktadır.

Dünya Meteoroloji Teşkilatının "*Guide to Aeronautical Meteorological Services Cost Recovery*" (WMO-No: 904) adlı dokümanında da havaalanında verilen meteorolojik hizmetlerin hangilerinin seyrüsefer (en-route) hangilerinin yer (airport) hizmeti olduğu tanımlanmıştır. Örneğin; havaalanlarımızı yurt içi ve yurt dışı uçuş amacıyla kullanan Türk ve yabancı tescilli hava araçlarına verilen konma, yaklaşma hizmetleri hava terminal hizmetleri; hava araçlarına verilen konaklama hizmetleri ise yer terminal hizmetleridir.

EUROCONTROL prensipleri ICAO dokümanlarına uyumlu bir şekilde belirlenmektedir. EUROCONTROL'e üye ülkeler, yol (en-route) ücretlerine, EUROCONTROL maliyetleri dâhil doğrudan veya dolaylı bir şekilde yol (en-route) hizmetleri karşılığında ortaya çıkan maliyetleri belirlemektedir. Bu nedenle EUROCONTROL prensipleri içerisinde hem yol (en-route) hem de yaklaşma hizmeti veren tesislerin maliyetlerinin paylaştırılmasıyla ilgili düzenlemeler bulunmaktadır.

Oysa Meteoroloji Genel Müdürlüğü, DHMİ Genel Müdürlüğüne sunulan terminal hizmetlerindeki (yaklaşma, konma, konaklama vb.) maliyetlerinin karşılığında herhangi bir gelir sağlamamaktadır.

Üye ülkelerce hesaplanan ve EUROCONTROL tarafından kabul edilen tahmini maliyetler (hava emniyeti için yapılacak harcamaların toplamı) hizmet birim sayısına bölünmek suretiyle milli birim fiyatlar bulunmakta ve bu milli birim fiyatlar üzerinden, havayolu kullanıcılarından alınan yol ücretleri aracılığıyla tahsil olunmaktadır.

EUROCONTROL toplantılarında MGM temsilcisi olmadığından maliyet hesaplamalarının belirlenmesinde MGM söz sahibi olamamakta; milli maliyetler DHMİ tarafından saptanarak dağıtılmaktadır.

Milli Maliyet Tespitinde kullanılan maliyet kalemlerinden Meteoroloji Maliyetleri, meteoroloji hizmetlerinin hava emniyetine yönelik olan kısmına ait maliyetler olup, milli maliyetlere dâhil edilebilen bir gider türüdür. Dolayısıyla, hava emniyeti için yapılan her türlü harcama EUROCONTROL Yol Ücretleri Sistemi kapsamında, hava sahası kullanıcılarından tahsil edilebilmektedir. Diğer bir ifadeyle, sisteme taraf olan ülkeler, hava emniyeti için yapmış oldukları yatırım, personel, hava trafik yönetimi, haberleşme, eğitim, Ar-Ge, yönetim, bilgi sistemleri, meteoroloji, arama-kurtarma konularında yapılacak her türlü harcamayı ülke bütçesine yük getirmeden geri kazanma imkânına sahiptir. Bu sistem, hava emniyeti hizmetleri için yapılan yatırım ve çalışmaların maliyetlerini karşılayacak bir fon kullanma imkânını sunmaktadır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü, havacılık alanında verdiği hizmetlerden dolayı, uluslararası anlaşma gereği EUROCONTROL Teşkilatı'ndan maliyetlerine karşılık milli pay olarak gelir elde ederken, bu alanda verdiği bir kısım hizmetlerin maliyetinin karşılığını EUROCONTROL Teşkilatından almadığı tespit edilmiştir. Meteoroloji Genel Müdürlüğünce DHMİ Genel Müdürlüğüne sunulan terminal hizmetlerinin (yaklaşma, konma, konaklama

vb.) maliyetlerinin karşılığı tahsil edilemediğinden, EUROCONTROL gelirlerinden eksik tahsilât yapıldığı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Gelirlerin paylaşımı ile ilgili olarak 2017 Yılı Denetimi Raporumuz doğrultusunda, DHMİ Genel Müdürlüğüne 2018 yılında yazı yazıldığını, ancak *"EUROCONTROL gelirlerinden eksik pay alınmadığı"* cevabının alındığını bildirmiştir. Bu kez bulgu konusunun tekrar DHMİ Genel Müdürlüğüne iletildiğini belirtmiştir.

Sonuç olarak Kurum cevabında; Sayıştay Denetim Raporları üzerine bulgu konusu hususun düzeltilmesi için DHMİ Genel Müdürlüğü nezdinde girişimlerde bulunulduğu açıklanmıştır Ancak DHMİ Genel Müdürlüğü ile yapılan bu yazışmalar sonucu, paylaşımı yapan DHMİ tarafından eksik pay hesaplandığının kabul edilmemesiyle, gelir paylaşımının EUROCONTROL Uluslararası Sözleşmesi'nde belirtilen esaslara göre gerçekleştirilmediği anlaşılmaktadır.

Bu husus, 2017 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da bulgu konusu edilmiş ve Kurum tarafından kabul edilerek, gerekli işlemlerin yapılacağı açıklanmıştı.

Bulgumuzda ayrıntılı olarak açıklandığı üzere, Meteoroloji Genel Müdürlüğü, havacılık alanında verdiği hizmetlerden dolayı, uluslararası anlaşma gereği EUROCONTROL Teşkilatı (Avrupa Hava Seyrüsefer Güvenliği Teşkilatı)'ndan maliyetlerine karşılık milli pay olarak gelir elde ederken, bu alanda verdiği bir kısım hizmetlerin maliyetinin karşılığını almadığı düşünülmektedir. Nitekim DHMİ Genel Müdürlüğünün gelirleri toplamı ile Meteoroloji Genel Müdürlüğüne aktarılan toplam tutar uyuşmamaktadır.

Türk hava sahasından yararlanan kullanıcılara verilen meteorolojik hizmet maliyetleri Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatınca DHMİ'ye ödenmekte ve DHMİ tarafından belirlenen usul ve esaslara göre Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesine yatırılmaktadır. Bu çerçevede, Meteoroloji Genel Müdürlüğünün DHMİ Genel Müdürlüğüne sunulan terminal hizmetleri (yaklaşma, konma, konaklama vb.) maliyetlerinin karşılığının tahsil edilemediği anlaşılmaktadır.

EUROCONTROL teşkilatının meteorolojik hizmet katkı payı olarak belirlediği, fakat DHMİ tarafından Döner Sermaye İşletmesine yatırılan gelirlerden eksik tahsilât yapıldığı değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Meteoroloji Genel Müdürlüğünün -Ücretsiz Meteorolojik Hizmetler Verdiği Halde- DHMİ ve Diğer Özel Havaalanı İşletmelerine Kira Ödemesi

Meteoroloji Genel Müdürlüğünce, 2018 yılında DHMİ'ye 1.568.073,00 TL; özel meydanlardan Atatürk TAV A.Ş., Esenboğa TAV A.Ş., Dalaman ATM Havalimanı Yapım ve İşletme A.Ş. ile Antalya Fraport-IC Havalimanı Terminal Yatırım ve İşletmeciliği A.Ş.'ye ise toplam 1.522.849,00 TL olmak üzere tüm havaalanlarında toplam 3.090.922,00 TL kira ödenmiştir.

MGM ile DHMİ arasında yapılan yıllık kira sözleşmelerine dayanılarak, meydanlarda MGM adına tahsisli alanlardaki temizlik, elektrik-su, telefon, ısıtma-soğutma, giriş kartı giderlerinin yanısıra ortak alan giderleri ile kira bedelleri de MGM Döner Sermaye İşletmesinin "EUROCONTROL gelirlerinden" kesinti yapılmak suretiyle DHMİ'ye ödenmiştir.[2]

Esenboğa TAV A.Ş., Antalya Fraport A.Ş., Dalaman ATM A.Ş. gibi özelleştirilen meydanlarındaki MGM kira ve diğer masraflarının fatura tutarları ise, DHMİ Genel Müdürlüğüne Kurumca intikal ettirilerek yine meteorolojik maliyetler olarak MGM adına yapılan tahsilâttan kesilmiştir.

MGM ile DHMİ arasında 19.12.2017 tarihinde imzalanan Devlet Hava Meydanları İşletmesi 2018 Yılı Kira Sözleşmesinin "Ödemeler ve Ödeme Şekilleri" başlıklı 5'nci maddesine göre;

"Ödemeler ve Ödeme Şekilleri:

a) Kira konusu mahallerin kullanım amacı kira, genel giderlere katılma payı tutarı VE KDV tutarı sözleşme eki listede belirtilmiştir.

Tarife dışındaki kira bedeline Katma Değer Vergisi mevzuatı ve yürürlükte olan KDV oranına göre ayrıca KDV tahakkuk ettirilir.

DHMİ ücret tarifesine bağlı olarak yapılan yer tahsislerine katma değer vergisi dâhildir. (Katma Değer Vergisi istisnası olan yer kiraları hariç)

Kira sözleşmesinin yenilenmesi veya yenilenmiş sayılması halinde DHMİ'nin sözleşmenin aşağıda 6. madde hükmü gereğince kira bedelini yeniden tespit etme hakkı

[2] Havacılık hizmetlerine MGM'nin verdiği meteorolojik destek karşılığı oluşan milli meteoroloji maliyetleri, DHMİ aracılığıyla EUROCONTROL'den tahsil edilmektedir. DHMİ, EUROCONTROL Meteoroloji ödemelerini Protokol gereği kesintiler yaparak MGM Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü hesabına aktarmaktadır.

vardır.

(b) Ortak kullanılan hacimlere ait genel giderlere katılma payı; MGM ortak kullanılan hacimlerin ısıtılması-soğutulması, çevre temizliği, iklimlendirilmesi, genel aydınlatma, çevre güvenliği, genel alt yapı üst yapı bakım ve onarımı, ortak su, ortak elektrik ve diğer her türlü ortak giderleri, genel giderlere katılma payı olarak ödemekle yükümlüdür. Bu bedel yıllık kira bedelinin;

Terminal binalarındaki yerlerin kirasının % 15'i,

- Gerek hava tarafında yer alan, gerekse kara tarafında yer almasına rağmen hava tarafında hizmet yürütülen yerlerin kirasının % 10'u,

- Kara tarafında bulunan yerlerin kirasının % 5'i, oranlarında ilaveten genel giderlere katılma payı alınacak olup, bu tutar kira ve kiraya feri değildir.

(c) Özel Kullanım Giderleri: Tahsis yerinin elektrik, su, gaz, ısıtma-soğutma, telefon, iklimlendirme vb. giderleri kiracıya aittir.

(d) MGM, kira bedelini ve ortak kullanılan hacimlere ait genel giderlere katılım payını 3'er (üçer) aylık dönemler halinde ve dönem başlangıç tarihinden itibaren 10 (on) gün içerisinde herhangi bir ihtara gerek kalmaksızın peşin olarak öder. (1) MGM'nin herhangi bir döneme ait kira borcunu zamanında ya da tam olarak Ödememesi halinde bir kez 7 gün süre verilerek ödenmesi istenir. Bu halde ödenmeyen kira borçları herhangi bir ilama ya da ihtara gerek kalmaksızın muaccel hale gelir.

(e) Kira bedelinin döviz olması halinde MGM yukarıda belirtilen süre içerisinde kira, genel giderlere katılma payını döviz olarak ve/veya ödeme günündeki Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden Türk Lirası olarak öder.

(f) MGM, kiraladığı yere ait ısıtma, soğutma, elektrik, gaz, su, telefon, iklimlendirme vb. giderleri için DHMİ tarafından düzenlenecek faturalar MGM'nin DHMİ'nin nezdindeki alacaklarından mahsup edilir. Bunlara ilişkin tutarlar, DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları ile bu hizmetlerle ilgili yapılan sözleşmeler ve ücret tarifesine göre ücretlendirilir

(g) MGM, DHMİ'ne ödeyeceği paraları fatura üzerindeki banka hesaplarından birine ve/veya DHMİ veznelerine yatırarak alacağı banka dekontunun/makbuzunun bir suretini ilgili Havalimanı tahsilat ünitesine gönderecektir. DHMİ olan alacaklarından mahsup edilmesi durumunda belge istenmeyecektir.

Yukarıdaki maddeye istinaden DHMİ havaalanları/havalimanlarına yıllık ödenen tahsis

ücreti (kira) 1.568.073,00 TL olmuştur.

Genel Müdürlük ile TAV Havalimanları İşletmeciliği A.Ş. ("T.A.V.") arasında 29.04.2011 tarihinde imzalanan Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Terminali Alan Tahsis Sözleşmesine Ek 1'de:

"Ek 1 – Tahsisli Alan Tanımı ve Tahsis Bedelleri

T.A.V. Havalimanları İşletmeciliği A.Ş. ile Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü ("İşletmeci") arasındaki 03.07.2005 tarihli Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Terminali Alan Tahsis Sözleşmesi uyarınca T.A.V. tarafından İŞLETMECİ'ye aşağıda tanımlanan alan tahsis edilmiştir ve sözleşmenin 3. maddesi çerçevesinde ve aşağıda gösterildiği şekilde İŞLETMECİ tarafından tahsis ücreti ödenir."

denilmektedir.

Buna göre, Atatürk Havalimanında T.A.V. A.Ş'ne aylık 13.387,91 € karşılığı tahsis ücreti (kira) ödenmiştir. Atatürk Havalimanında T.A.V. A.Ş'ye yıllık ödenen tahsis ücreti (kira) 873.847,00 TL olarak gerçekleşmiştir.

MGM ile Esenboğa TAV A.Ş. arasında, MGM ile Dalaman ATM A.Ş. arasında ve MGM ile Antalya Fraport A.Ş. arasında imzalanan sözleşmelerde de benzer düzenlemeler yer almaktadır. 2018 yılında Esenboğa TAV A.Ş'ye toplam 223.141,00 TL, Dalaman ATM'ye toplam 291.473,00 TL, Antalya Fraport A.Ş.'ye ise toplam 134.388,00 TL kira ödenmiştir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2018 yılında, havaalanları/havalimanlarına toplam 3.090.922,00 TL kira ödemesinde bulunmuştur. Bu rakamın 1.568.073,00 TL'si DHMİ tarafından işletilen alanlara; 1.522.849,00 TL'si ise özel meydanlara aittir (Tablo: 2018 Havaalanları Meteoroloji Müdürlükleri Giderleri).

DHMİ Genel Müdürlüğünce Meteoroloji Genel Müdürlüğüne 25.05.2018 tarih ve 20635 sayılı cevap yazısında, *"MGM maliyetleri EUROCONTROL'e bildirilen Ülkemiz konsolide milli maliyetlerine dahil edilmekte ve EUROCONTROL'ce hava sahası kullanıcılarından tahsil edilen tutarlar ... söz konusu hizmet bedeli olarak geri ödenmektedir. Dolayısıyla, hava seyrüsefer hizmetlerine yönelik meteoroloji hizmetleri ücretsiz verilmemekte, bilakis, düzenli aylık yapılan ödemeler ile karşılığı Kuruluşunuz hesaplarına transfer edilmektedir."* denilmiştir.

Oysa yapılan incelemede, bu transferlerin meteoroloji maliyet bileşenlerinden olan kira

giderlerinin tamamını karşılamadığı, geri dönüş oranlarının %25-60 arasında kaldığı tespit edilmiştir. Nitekim kullanılan tam maliyetin karşılanması (full cost recovery) yöntemi ile bu maliyetler havayolu birim ücretlerine yansıtılmaktadır.

Tablo 7: 2018 Yılı Havaalanları En–Route Oranları

Sinoptik /Taf Analiz Yapan Havaalanı	%25
Sivil / Askeri Havaalanı	%30
Askeri Havaalanı	%0
Sivil Havaalanı Tip -I	%75
Sivil Havaalanı Tip -II	%60
Sivil Havaalanı Tip -III	%40

Meteoroloji Genel Müdürlüğü 3254 sayılı kuruluş kanunu gereği havacılık destek hizmetleri vermekte olup, bu hizmetlerinin karşılığında herhangi bir kâr elde etmemektedir.

Ayrıca, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatının kriterlerine göre, her havaalanında ulusal veya uluslararası meteorolojik bilgi taleplerini karşılayabilecek bir meteoroloji ofisinin bulunması zorunludur. Dolayısıyla MGM, uçuş için zorunlu meteorolojik bilgi hizmetlerini vermektedir. Bu hizmetleri kâr içeren bir ücret karşılığında kullanıma sunmadığı için, verdiği hizmetlerin yanı sıra kira ödemesinin yasal dayanağının bulunmadığı düşünülmektedir. Nitekim havalimanlarında hizmet veren Emniyet Genel Müdürlüğü, Gümrük Müsteşarlığı gibi kamu kurumları da kira ödememektedir.

Bu nedenle, Meteoroloji Genel Müdürlüğünün kuruluş kanunu ve uluslararası antlaşmalar çerçevesinde yerine getirdiği ve kâr unsurunun bulunmadığı meteorolojik hizmetleri için, DHMİ ve diğer özel havaalanı işletmelerine alan tahsis ücretleri (kira) ödememesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Tablo 8: 2018 Yılı Havaalanları Meteoroloji Müdürlükleri Giderleri

		2018 YILI GENEL TOPLAM								
	Bölge ve İstasyonlar	**Kira**	**Temizlik**	**Elektrik**	**Su**	**Telefon**	**Isıtma-Soğutma**	**Giriş Kartı**	**Diğer**	**Toplam**
1	**Adana**	63.444	33.408	0	0	240	0	336	0	97.428
2	**Adıyaman**	24.827	0	3.271	0	394	4.328	114	800	33.734
3	**Adnan Menderes**	62.544	49.119	12.490	0	240	0	1.840	0	126.233
4	**Afyon**	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	**Ağrı**	39.064	0	3.332	0	886	22.381	0	0	65.663
6	**Antalya**	0	50.006	4.529	0	0	0	979	48	55.562
7	**Atatürk**	0	0	0	0	2.400	0	3.159	1.053	6.612
8	**Batman**	43.200	0	13.972	396	480	8.940	288	0	67.276
	Bingöl	37.396	0	613	0	1.344	3.128	0	42	42.523
8	**Bodrum**	25.572	55.028	16.755	0	634	0	336	0	98.325
9	**Çanakkale**	53.515	0	4.045	36	394	2.963	288	0	61.241
10	**Çorlu**	14.924	0	6.937	0	317	2.892	240	0	25.310
11	**Çardak**	66.462	0	7.887	0	0	51.040	1.086	434	126.909
12	**Dalaman**	1.144	0	3.058	0	0	0	1.564	0	5.766
13	**Diyarbakır**	10.707	0	0	0	0		684	0	11.391
14	**Elazığ**	32.656	0	8.273	627	514	8.174	1.083	0	51.327
15	**Erzincan**	58.332	51.177	10.035	74	788	10.052	855	5.072	136.385
16	**Erzurum**	85.492	0	12.893	2.140	471	13.503	432	120	115.051
17	**Esenboğa**	15.527	40.117	2.889	0	0	0	504	0	59.037
18	**Gaziantep**	56.070	51.683	9.747	2.540	634	46.799	1.196	0	168.669
19	**Gökceada**	16.807	3.601	4.698	0	0	0	0	0	25.106
20	**Iğdır**	22.120	0	3.925	0	0	3.178	171	0	29.394
21	**Hakkari Yüksekova**	31.408	0	4.166	0	216	2.563	0	0	38.353
22	**Hatay**	47.684	0	8.431	0	0	0	312	0	56.427

23	**Kapadokya**	16.944	53.308	7.283	123	711	17.115	285	0	95.769
24	**Kars**	26.272	50.340	1.820	149	480	1.722	456	20	81.259
	Kastamonu	24.400	0	2.824	314	480	768	240	0	29.026
25	**K.Maraş**	15.124	0	6.854	75	317	2.315	266	0	24.951
26	**Körfez**	34.692	0	2.887	126	0	2.815	240	0	40.760
27	**Mardin**	33.804	1.472	1.611	0	0	7.220	0	1.226	45.333
28	**Ordu**	36.528	0	5.920	0	394	12.458	855	0	56.155
29	**Samsun**	39.932	0	16.756	3.403	831	22.372	1.140	0	84.434
30	**Sinop**	27.520	0	2.600	0	394	2.376	399	12.720	46.009
31	**Siirt**	30.440	0	4.138	0	0	0	0	0	34.578
32	**Sivas**	37.172	0	8.262	0	634	36.948	297	0	83.313
33	**Süleyman Demirel**	65.104	0	9.366	489	300	14.250	264	24	89.797
34	**Şanlıurfa**	30.984	0	23.245	0	2.617	5.148	0	0	61.994
	Şırnak	42.924	0	8.221	0	3.706	4.101	456	0	59.408
35	**Trabzon**	116.152	0	20.321	5.530	1.594	37.277	1.748	60.804	243.426
36	**Tokat**	19.292	0	4.796	1.480	0	23.658	56	814	50.096
37	**Uşak**	53.574	0	5.456	0	240	0	798	0	65.564
38	**Van**	36.120	44.693	37.740	182	960	9.616	1.026	0	130.337
39	**Yenişehir**	72.200	0	12.681	774	0	12.166	336	0	98.157
40	**Toplam**	**1.568.073**	**483.952**	**324.727**	**18.458**	**23.610**	**392.266**	**24.329**	**83.177**	**2.924.088**
41	**Atatürk-TAV**	873.847	0		0	0	0	0	0	873.847
42	**Esenboğa-TAV**	223.141	0	36.735	0	0	55.470	0	0	315.346
43	**Dalaman-ATM**	291.473	0	11.698	0	0	4.049	0	0	307.220
44	**Antalya-Fraport**	134.388	0	29.026	185	0	0	0	0	163.599
45	**Özel Mey. Toplamı**	1.522.849	0	77.459	185	0	59.519	0	0	1.660.012
47	**Genel Toplam-2018**	**3.090.922**	**483.952**	**402.186**	**18.643**	**23.610**	**451.785**	**24.329**	**83.177**	**4.584.100**

Kamu idaresi cevabında; Havaalanı İşletmelerine kira ödemesi ile ilgili olarak 2017 Yılı Denetimi Raporumuz doğrultusunda, DHMİ Genel Müdürlüğüne 2018 yılında yazı yazıldığını, ancak *"Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün hizmetlerini ücretsiz vermediği ve kira nedeni ile ilave bir harcamaya katlanmadığı"* yönünde görüş bildirildiğini açıklamıştır. Bu kez bulgu konusunun DHMİ Genel Müdürlüğüne tekrar yazıldığını belirtmiştir.

Sonuç olarak Kurum cevabında, Sayıştay Denetim Raporları üzerine bulgu konusu hususa ilişkin olarak DHMİ Genel Müdürlüğü nezdinde girişimlerde bulunulduğu açıklanmıştır. Bu husus, 2017 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da bulgu konusu edilmiş ve Kurum tarafından kabul edilerek, gerekli işlemlerin yapılacağı açıklanmıştı. Ancak, DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından, "*Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün hizmetlerini ücretsiz vermediği ve kira nedeni ile ilave bir harcamaya katlanmadığı"* görüşü bildirilmiştir.

Bununla birlikte, Meteoroloji Genel Müdürlüğünün kuruluş kanunu ve uluslararası antlaşmalar çerçevesinde yerine getirdiği ve kâr unsurunun bulunmadığı meteorolojik hizmetleri için, DHMİ ve diğer özel havaalanı işletmelerine alan tahsis ücretleri (kira) ödediği görülmektedir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünce, 2018 yılında DHMİ'ye 1.568.073,00 TL; özel meydanlardan Atatürk TAV A.Ş., Esenboğa TAV A.Ş., Dalaman ATM Havalimanı Yapım ve İşletme A.Ş. ile Antalya Fraport-IC Havalimanı Terminal Yatırım ve İşletmeciliği A.Ş.'ye ise toplam 1.522.849,00 TL olmak üzere tüm havaalanlarında toplam 3.090.922,00 TL kira ödenmiştir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü 3254 sayılı kuruluş kanunu gereği havacılık destek hizmetleri vermekte olup, bu hizmetlerinin karşılığında herhangi bir kâr elde etmemektedir.

Ayrıca Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatının kriterlerine göre, her havaalanında ulusal veya uluslararası meteorolojik bilgi taleplerini karşılayabilecek bir meteoroloji ofisinin bulunması zorunludur. Dolayısıyla MGM, uçuş için zorunlu meteorolojik bilgi hizmetlerini vermektedir. Bu hizmetleri kâr içeren bir ücret karşılığında kullanıma sunmadığı için, verdiği hizmetlerin yanı sıra kira ödemesinin yasal dayanağının bulunmadığı düşünülmektedir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün kuruluş kanunu ve uluslararası antlaşmalar çerçevesinde yerine getirdiği ve kâr unsurunun olmadığı meteorolojik hizmetleri için, DHMİ ve diğer özel havaalanı işletmelerine kira (alan tahsis ücreti) ödememesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Genel Müdürlük Merkez ve Taşra Kadrolarında Çalışan Personelin Havacılık Tazminatı ile Ek Ödemelerinin Döner Sermaye İşletmesi Bütçesinden Ödenmesi Nedeniyle Yatırımların Yapılamaması

Genel Müdürlük merkez ve taşra kadrolarında çalışan personelinin ek ödemeleri ile havacılık tazminatlarının İşletme Bütçesinden karşılanmasının Döner Sermaye'nin kuruluş amacı olan yatırımların yıllar içinde azalmasına yol açtığı görülmüştür.

Kamu kurum ve kuruluşlarının kanunlarla verilen asli ve sürekli kamu görevlerine bağlı olarak ortaya çıkan ve genel idare esaslarına göre yürütülmesi mümkün olmayan mal ve hizmet üretimine ilişkin faaliyetlerin sürdürülebilmesi için döner sermaye işletmeleri kurularak, sermaye tahsisleri yapılmıştır. Bu çerçevede, Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi de genel idare esaslarına göre yürütülmesi mümkün olmayan mal ve hizmet üretimine ilişkin faaliyetlerin yerine getirilmesi amacıyla kurulmuştur. Ancak 2018 yılı gelir ve giderleri incelendiğinde, personel maaş ve ek ödemelerinin İşletme'nin toplam giderleri içerisinde önemli yer tuttuğu görülmektedir.

13.03.2013 tarih ve 28586 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği'nin 8'nci maddesine göre, Genel Müdürlük hizmetlerinde çalışan personelin ek ödemeleri Döner Sermaye Bütçesi'nden karşılanmaktadır. Buna göre:

"*(1) Döner Sermaye İşletmesinin giderleri aşağıda belirtilmiştir:*

a) Genel Müdürlük hizmetlerinde çalışan personelin, ilgili mevzuat uyarınca ödenmesi gereken ek ödemeleri ile Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü kadrosunda çalışan memur, sözleşmeli personel (657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (B) bendine göre çalışan personel), sürekli ve geçici işçilere ait ücret, prim, kesenek, ikramiye, kıdem tazminatları, iş sonu tazminatları ve diğer özlük haklarına ait giderleri."

2018 yılında, İşletme Bütçesi'nden personel maaşları ve ek ödemeler için toplam 48.818.604,38 TL ödeme yapıldığı görülmektedir. Bu tutarın 8.626.687,22 TL'sini maaşlar, 34.206.281,80 TL'sini ise merkez ve taşra personelinin ek ödemeleri, 5.985.635,36 TL'sini ise havacılık tazminatı oluşturmaktadır.

2018 yılında merkez ve taşra personelinin Ek ödemesi için İşletme Bütçesinden toplam 34.206.281,80 TL gider yapılmıştır. Yapılan ödemeler, Genel Müdürlük hizmetlerinde

ve Döner Sermaye İşletmesi kadrosunda çalışan personeli kapsamaktadır. Toplu Sözleşme ile 2018 yılından itibaren bölge müdürlüklerinde çalışan personelin ek ödemeleri de Döner Sermaye Bütçesi'nden gerçekleştirilmeye başlanmıştır.

Ayrıca, 2017'de yayımlanan 4. Dönem Toplu Sözleşmesi'ne göre, Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü personeline havacılık tazminatı ödenmektedir.

25.08.2017 tarih ve 30165 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan *Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2018 ve 2019 Yıllarını Kapsayan 4. Dönem Toplu Sözleşmesi*'nin üçüncü kısmının birinci bölümünde yer alan *Büro, Bankacılık ve Sigortacılık Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşmesi*'nin 18'inci maddesi uyarınca, Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü personeline havacılık tazminatı ödenmesi kararlaştırılmıştır:

"Madde 18- (1) Makam tazminatı öngörülen kadrolarda bulunanlar hariç olmak üzere Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatı kadro ve pozisyonlarında görev yapan personele 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca yapılan ek ödeme döner sermaye bütçesinden yapılır.

(2) Makam tazminatı öngörülen kadrolarda bulunanlar hariç olmak üzere Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün kadro ve pozisyonlarında görev yapan memur ve sözleşmeli personelden Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatı prensipleri çerçevesinde personel maliyetleri tamamen karşılananlara en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dâhil) brüt tutarının %30'unu, kısmen karşılananlara %20'sini, bunların dışında kalanlara %10'unu geçmemek üzere; Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine bağlı bulunulan Bakan onayı ile belirlenecek oran, esas ve usullere göre her ay Döner Sermaye İşletmesi bütçesinden havacılık tazminatı ödenir.

..."

Bununla birlikte Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği'nde havacılık tazminatına ilişkin bir düzenleme yapılmamıştır. Söz konusu yönetmeliğin 8'inci maddesinde;

"Giderler

Madde 8 –(1) Döner Sermaye İşletmesinin giderleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Genel Müdürlük hizmetlerinde çalışan personelin, ilgili mevzuat uyarınca ödenmesi

gereken ek ödemeleri ile Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü kadrosunda çalışan memur, sözleşmeli personel (657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (B) bendine göre çalışan personel), sürekli ve geçici işçilere ait ücret, prim, kesenek, ikramiye, kıdem tazminatları, iş sonu tazminatları ve diğer özlük haklarına ait giderleri."

denilmektedir.

Havacılık tazminatı ödemeleri, 2018 yılında 5.985.635,36 TL olmuştur. Toplu sözleşme gereği 2018 yılında Genel Müdürlüğün merkez personelinin yanı sıra taşra teşkilatının ek ödemeleri Döner Sermaye İşletmesi Bütçesi'nden yapılmaya başlamış ve ek ödemeler 34.206.281,80 TL olarak gerçekleşmiştir. İşletmenin 2019 Yılı Bütçesi'ne personel giderleri için toplam 65 milyon TL ödenek ayrıldığı görülmektedir.

Böylelikle, Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi'nin kuruluş amacı olan yatırımlar için ayrılan ödeneğin yıllar itibariyle giderek kısıldığı ortaya çıkmaktadır.

Tablo 9: 2018 Yılı Zorunlu ve Sabit Gider Tablosu

Gider Kalemi	**Yıllık Tutar** (TL)
Görev Giderleri (Kurumlar Vergisi, SHÇEK ve Hazine Payı)	23.179.051,62
Personel Giderleri (Maaş+SGK, Merkez ve Taşra Ek Ödeme + Havacılık tazminatı)	48.818.604,38
Personel maaş giderleri	6.976.379,81
SGK giderleri	1.650.307,41
Merkez ve taşra ek ödeme	34.206.281,80
Havacılık Tazminatı	5.985.635,36
Personel Taşıma Araç Kiralama	14.697.962,32
Haberleşme Giderleri (Telefon,İnternet, Omgi, Vpn, Radar, Uydu)	1.063.602,23
Yatırımlar (2018 yılı projelerine harcanan)	7.608.085,86
Zorunlu ve Sabit Gider Toplamı	95.367.306,41
Diğer Cari Harcamalar Toplamı	9.632.693,59
Bütçe Toplamı	**105.000.000,00**

Not 1: Görev Giderleri 2017 yılı kurumlar vergisi, hazine payı, SHÇEK ödemeleridir.

Tablo 10: 2019 Yılı İçin Öngörülen Zorunlu ve Sabit Gider Tablosu

Gider Kalemi	**Yıllık Tutar** (TL)
Görev Giderleri (Vergiler, Harçlar ve Hazine Payı)	**28.000.000**
Personel Giderleri (Maaş+SGK, Merkez ve Taşra Ek Ödeme, Havacılık Tazminatı)	**65.000.000**
Personel Taşıma Araç Kiralama	**18.950.000**
Haberleşme Giderleri (telefon, internet, omgi, vpn, radar, uydu)	**1.850.000**
Yatırımlar	**18.814.000**
Zorunlu ve Sabit Gider Toplamı	**132.614.000**
Diğer Cari Harcamalar Toplamı	**11.6386.000**
Bütçe Toplamı	**144.000.000**

2018 yılında 105.000.000 TL olan Döner Sermaye İşletmesi Bütçesi'nin %46'sı personel giderleridir. İşletme Bütçesi için personel ödemelerinin oldukça fazla olduğu, bu çerçevede İşletme'nin kuruluş amacından uzaklaşarak, adeta personel maaşlarını karşılamaya dönüştüğü düşünülmektedir.

Bu durumda zorunlu giderler tablosunda da görüldüğü gibi personel giderlerinin fazla olması nedeni ile Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği'nde belirtilen faaliyet alanında yapılacak harcamaların kısıtlandığı için sorunlar yaşandığı öngörülmektedir.

Tablo 11: 2018 Yılı Gerçekleşen Gider Dağılımı

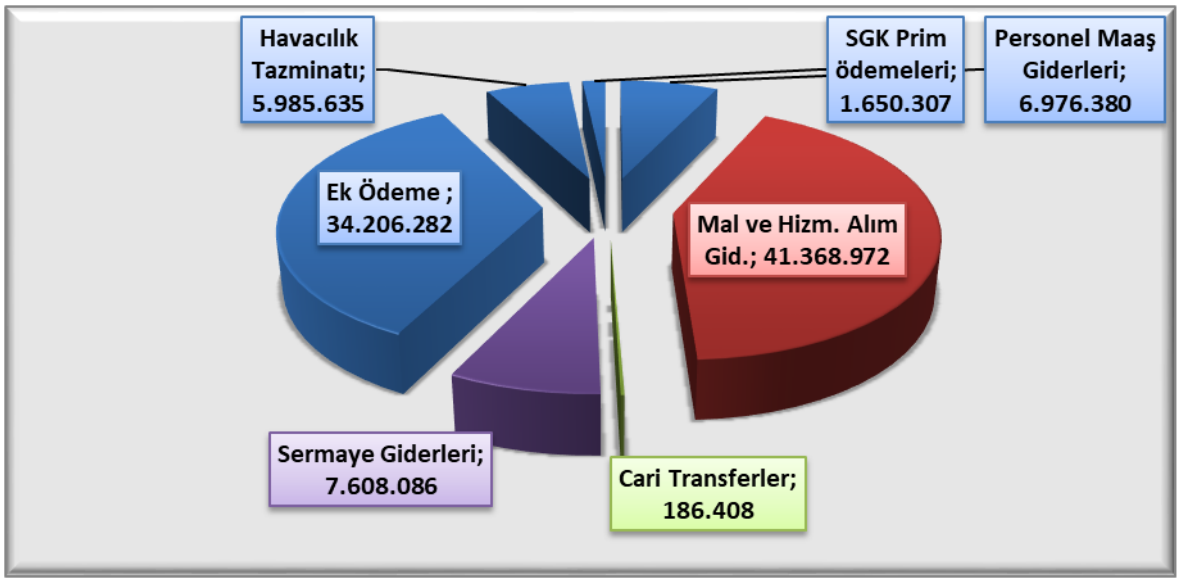

Tablo 12: 2019 Yılı Tahmini Gider Dağılımı

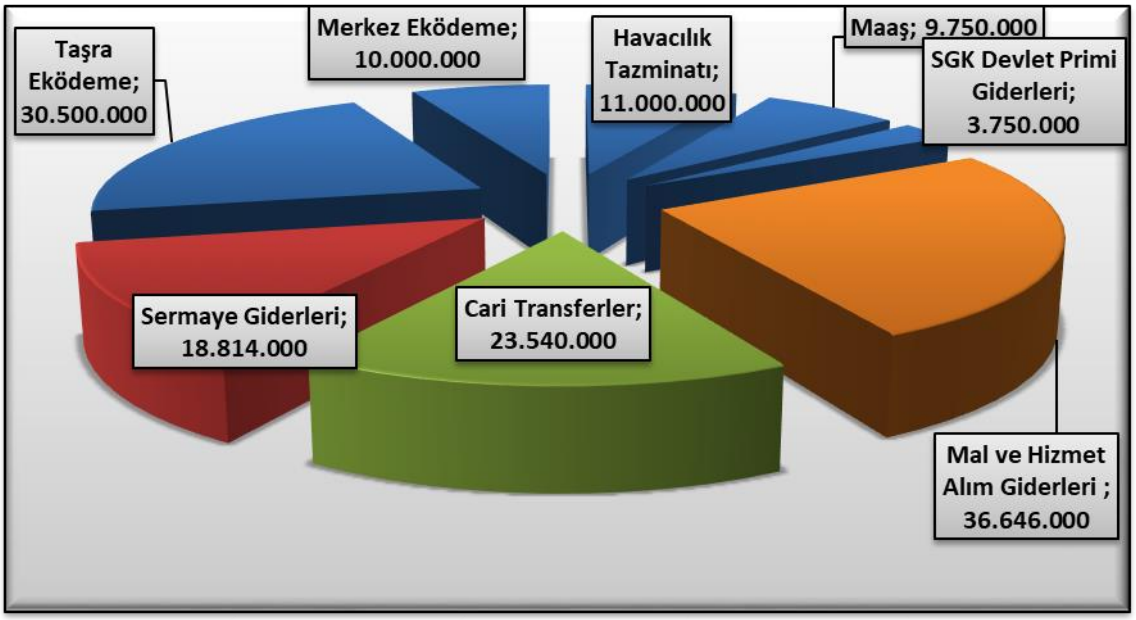

Meteoroloji Genel Müdürlüğü merkez ve bölgelerinde çalışan personelin ek ödeme ve tazminatlarının Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesinden ödenmesi nedeniyle, İşletme'nin kuruluş amacı olan yatırımlara ayrılan payın oldukça azalacağı öngörülmektedir. Döner Sermaye İşletmesi bu tür ödemelerin yapılmasıyla 2017 yılında zarar etmiştir. Nitekim 2017 yılı dönem zararı 7.953.518,16 TL olmuştur. 2018 yılında ise gerçekleşen yatırımların tutarının 7.608.085,86 TL olarak gerçekleşmesiyle harcamalara oranının %7 olduğu görülmektedir.

Oysa Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi, tarım, milli savunma, adalet, enerji, havacılık, denizcilik başta olmak üzere tüm sektörlerin ve kullanıcıların artan

meteorolojik ürün ve hizmet talepleri ile teknolojik gelişmeler doğrultusunda tüm meteorolojik hizmetlerin doğru, güvenilir ve sürekli olarak karşılanması amacıyla yatırımlar yapılması amacıyla kurulmuştur. Meteorolojik gözlem ağının geliştirilmesi ile hava tahminlerinin hazırlanması, meteorolojik karakterli doğal afetlere karşı erken uyarıların yapılması ve iklim değişikliği başta olmak üzere çeşitli araştırma faaliyetlerinin yürütülmesi yatırım projelerinin gerçekleştirilmesine bağlıdır.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun geçici 11'inci maddesi ile 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 11'inci maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanan ve 01.05.2007 tarih ve 26509 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan *Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin* "Bütçenin hazırlanması, uygulanması ve sonuçlandırılması" başlıklı İkinci Kısmının 4'ncü maddesinde bütçenin hazırlanması ve uygulanmasında uyulacak ilkeler açıkça belirtilmiştir. Buna göre:

"*Madde 4 -*

(4) Bütçenin hazırlanması ve uygulanmasında aşağıdaki ilkelere uyulur:

...

e) Bütçelerde giderlerin gelirleri aşmaması esastır.

...

h) İşletme hizmetleri, bütçelere konulacak ödeneklerle, mevzuatla belirlenmiş yöntem, ilke ve amaçlara uygun olarak gerçekleştirilir."

Döner sermaye işletmesi faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde, kaynakların ekonomik, verimli ve tasarruflu kullanılması esastır. Bu nedenle Döner Sermaye İşletmesinde yapılacak ödemelerde gelir-gider dengesinin mevzuatın öngürdüğü şekilde gelir-gider dengesinin gözetilmesi gerekir.

Kamu idaresi cevabında; Genel Müdürlük merkez ve taşra kadrolarında çalışan personelin havacılık tazminatı ile ek ödemelerinin döner sermaye işletmesi bütçesinden ödenmesi ile ilgili olarak, 2017 Yılı Denetimi Raporumuz doğrultusunda, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğüne 2018 yılında yazı yazıldığını belirtmiştir. Bu kez konunun Maliye Bakanlığına tekrar yazıldığı bildirilmiştir.

Sonuç olarak Kurum, bulgu konusuna ilişkin olarak, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğüne yazı yazıldığını açıklamıştır. Bu husus, 2017 yılı Sayıştay Denetim

Raporunda da bulgu konusu edilmiş ve Kurum tarafından kabul edilerek, gerekli işlemlerin yapılacağı açıklanmıştı.

Buna karşılık, merkez ve taşra kadrolarında çalışan personelin havacılık tazminatları ile ek ödemelerinin döner sermaye işletmesi bütçesinden ödenmeye devam edildiği görülmüştür.

Bulgumuzda ayrıntılı olarak açıklandığı üzere, Genel Müdürlük merkez ve taşra kadrolarında çalışan personelin ek ödemeleri ile havacılık tazminatlarının genel bütçe yerine İşletme Bütçesinden karşılanmasının Döner Sermaye'nin kuruluş amacına aykırı olduğu ve yatırımların yıllar içinde azalmasına yol açtığı değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

7. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

2018

DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ BİLANÇOSU

İşletme Kodu : 33750601

İşletme Adı : Meteoroloji Genel Md.

Aktif

1	DÖNEN VARLIKLAR	75.239.807,26
10	HAZIR DEĞERLER	24.206.127,22
102	BANKALAR HESABI	24.206.127,22
12	TİCARİ ALACAKLAR	25.270,31
120	ALICILAR HESABI	2.400,00
123	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	22.870,31
13	DİĞER ALACAKLAR	26.905,08
135	PERSONELDEN ALACAKLAR HESABI	25.968,66
136	DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR HESABI	936,42
15	STOKLAR	11.172,00
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	11.172,00
18	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	1.770.095,31
180	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	1.770.095,31
19	DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	49.200.237,34
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	49.200.237,34
2	DURAN VARLIKLAR	16.481.658,74
25	MADDİ DURAN VARLIKLAR	11.676.996,90
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	32.218.591,61
254	TAŞITLAR HESABI	1.447.619,42
255	DEMİRBAŞLAR HESABI	3.712.924,55
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-25.702.138,68
26	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	886.711,00
267	DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR HESABI	1.330.000,00
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-443.289,00
29	DİĞER DURAN VARLIKLAR	3.917.950,84
295	PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE FONLAR HESABI	3.917.950,84
	Toplam :	91.721.466,00

Pasif

3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	7.552.978,30
32	TİCARİ BORÇLAR	308.869,34
320	SATICILAR HESABI	16.316,78
326	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	57.358,60
329	DİĞER TİCARİ BORÇLAR HESABI	235.193,96
33	DİĞER BORÇLAR	15.503,54
335	PERSONELE BORÇLAR HESABI	15.503,54
36	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	3.304.511,49
360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	566.925,40
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	19.895,80
362	ÖDENECEK DÖNER SERMAYE YÜKÜMLÜLÜKLERİ HESABI	2.715.977,18
369	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	1.713,11
37	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	3.924.093,93
370	DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI HESAE	3.112.687,24
371	DÖNEM KARININ PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLERİ HESABI (-)	-106.440,77
372	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	917.847,46
5	ÖZ KAYNAKLAR	84.168.487,70
50	ÖDENMİŞ SERMAYE	73.132.596,58
500	SERMAYE HESABI	85.000.000,00
501	ÖDENMEMİŞ SERMAYE HESABI (-)	-11.867.403,42
58	GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI	-7.953.581,16
580	GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI HESABI (-)	-7.953.581,16
59	DÖNEM NET KARI/ZARARI	18.989.472,28
590	DÖNEM NET KÂRI HESABI	18.989.472,28
	Toplam :	91.721.466,00

Dipnotlar

*900	ALINAN TEMİNATLAR HESABI	3.466.736,88	TL'dir.
*901	ALINAN TEMİNATLAR ALACAKLI HESABI	3.466.736,88	TL'dir.
*980	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	21.038.455,92	TL'dir.
*981	GİDER TAAHHÜTLERİ ALACAKLI HESABI	21.038.455,92	TL'dir.

04/09/2019

DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ GELİR TABLOSU

İşletme Kodu / Adı : 33750001 / Meteoroloji Genel Müd.

	2018	2017
A- BRÜT SATIŞLAR	118.199.439,28	91.050.588,04
1- Yurt İçi Satışlar	118.199.290,76	91.050.488,03
2- Yurt Dışı Satışlar	0,00	0,00
3- Dönüşüm Gelirleri	0,00	0,00
4- Diğer Gelirler	148,52	88,01
B- SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	47.852,08	14.010,06
1- Satıştan İadeler (-)	47.852,08	14.010,06
2- Satış İskontoları (-)	0,00	0,00
3- Diğer İndirimler (-)	0,00	0,00
C- NET SATIŞLAR	118.151.587,20	91.036.577,98
D- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	293.188,86	487.137,17
1- Satılan Mamüller Maliyeti (-)	0,00	0,00
2- Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)	0,00	0,00
3- Satılan Hizmet Maliyeti (-)	293.188,86	487.137,17
4- Diğer Satışların Maliyeti (-)	0,00	0,00
BRÜT SATIŞ KARI ve ZARARI	117.858.398,34	90.549.440,81
E- FAALİYET GİDERLERİ (-)	97.882.069,80	99.332.215,27
1- Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	0	0,00
2- Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	0,00	0,00
3- Genel Yönetim Giderleri (-)	97.882.069,80	99.332.215,27
4-Dönüşüm Giderleri (-)	0,00	0
FAALİYET KARI VEYA ZARARI	19.876.328,54	-8.782.774,46
F- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR ve KARLAR	2.154.737,83	776.678,04
1- Faiz Gelirleri	1.382.667,90	543.952,33
2- Konusu Kalmayan Karşılıklar	0,00	0,00
3- Menkul Kıymet Satış Karları	0,00	0,00
4- Kambiyo Karları	0,00	0,00
5- Reeskont Faiz Gelirleri	0,00	0,00
6- Diğer Olağan Gelir ve Karlar	772.069,73	232.925,71
G- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER ve ZARARLAR (-)	1.416,00	0,00
1- Karşılık Giderleri (-)	0,00	0,00
2 - Menkul Kıymet Satış Zararları (-)	0,00	0,00
3- Kambiyo Zararları (-)	0,00	0,00
4- Reeskont Faiz Giderleri (-)	0,00	0,00
5- Diğer Olağan Gider ve Zararlar (-)	1.416,00	0,00
OLAĞAN KAR VEYA ZARARLAR	22.029.650,17	-8.005.896,42
H- OLAĞANDIŞI GELİR ve KARLAR	105.836,35	52.840,78
1- Önceki Dönem Gelir ve Karları	0,00	0,00
2- Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar	105.836,35	52.840,78
I- OLAĞANDIŞI GİDER ve ZARARLAR (-)	33.327,00	525,52
1- Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-)	0,00	0,00
2- Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)	30.183,80	0,00
3- Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-)	3.143,20	525,52
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	22.102.159,52	-7.953.581,16
J- DÖNEM KARI VERGİ ve DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI (-)	3.112.687,24	0,00
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	18.989.472,28	-7.953.581,16

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Meteoroloji Genel Müdürlüğünün, Ücretsiz Meteorolojik Hizmetler Verdiği Halde, DHMİ ve Diğer Özel Havaalanı İşletmelerine Kira Ödemesi	2017	Yerine Getirilmedi.	Bulgu konusu yapılmıştır. (Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler, Bulgu 2)
Genel Müdürlük Hizmetlerinde Çalışan Personelin Ek Ödemeleri Nedeniyle Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesinin Zarar Etmesi	2017	Yerine Getirilmedi.	Bulgu konusu yapılmıştır. (Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler, Bulgu 3)
EUROCONTROL Gelirlerinden Eksik Pay Alınması	2017	Yerine Getirilmedi.	Bulgu konusu yapılmıştır. (Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler, Bulgu 1)
Alımı Yapılan Yazılımların 267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabı ve 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabında Takip Edilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi.	

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
2018 YILI
SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET 59

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 60

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 60

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 60

5. GENEL DEĞERLENDİRME 61

6. DENETİM BULGULARI 63

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Bulguları

1. Performans Programındaki Göstergenin Ölçülebilir Olmaması

1. ÖZET

Bu rapor, Meteoroloji Genel Müdürlüğünün performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay *"hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim"* olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2017-2021 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Yapılan değerlendirme sonucunda;

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün 2017-2021 yılı Stratejik Planının mevcut olduğu, mevzuatta belirtilen zamana uyularak hazırlandığı ve içerik itibariyle mevzuatta öngörülen hususlara uyulduğu görülmüştür.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün 2018 yılı Performans Programının mevcut olduğu, mevzuatta belirtilen zamana ve şekle uyularak hazırlanıp yayımlandığı, ancak içerik itibariyle mevzuatta öngörülen bir takım hususlara uyulmadığı görülmüştür. Performans Programı Hazırlama Rehberi'nde performans göstergesi, performans hedeflerine ulaşılıp ulaşılamadığını ya da ne kadar ulaşıldığını ölçmek, işlemek ve değerlendirmek için kullanılan ve sayısal olarak ifade edilen araçlardır. İdare'nin Performans Programındaki göstergesinin, rehberde açıklandığı şekilde ölçülebilir değerlere sahip olmadığı görülmüştür. Performans göstergelerinin ölçülebilir nitelikte tespit edilmesi, faaliyet sonuçlarının buna uygun olarak raporlanması, Kurumun öncelikli olarak üzerinde durması gereken performans yönetimi konularıdır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün 2018 yılı İdare Faaliyet Raporunun mevcut olduğu ve mevzuatta belirtilen zamana ve şekle uyularak hazırlanıp yayımlandığı görülmüştür.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede Meteoroloji Genel Müdürlüğünün yayımladığı 2017-2021 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Meteoroloji Genel Müdürlüğünün yayımladığı 2017-2021 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Bu değerlendirmeler için kullanılan performans denetimi kriterleri, Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1: Performans Denetimi Kriterleri

Denetim Kriteri	Tanım
Mevcudiyet	Denetlenen idarenin, yasal düzenlemelere göre ilgili dokümanları hazırlaması
Zamanlılık	Performans bilgisinin yasal süre içinde raporlanması
Sunum	Performans bilgisinin düzenleyici esaslara uygun şekilde raporlanması
İlgililik	Amaç, hedef, gösterge ve faaliyetler arasında mantıksal bağlantı olması
Ölçülebilirlik	Hedeflerin veya göstergelerin ölçülebilir olması
İyi tanımlanma	Hedeflerin ve göstergelerin açık ve net bir tanımının olması
Tutarlılık	Hedeflerin (göstergeler dâhil), denetlenen idarenin planlama ve raporlama dokümanlarında tutarlı olarak kullanılması
Doğrulanabilirlik	Raporlanan performans bilgisinin kaynağına kadar izlenebiliyor olması
Geçerlilik/İkna edicilik	Planlanan ve raporlanan performans arasındaki her tür sapmanın denetlenen idare tarafından ele alınıyor olması ve sapmayı açıklayan nedenlerin inandırıcı ve ikna edici olması
Güvenilirlik	Veri kayıt sistemlerinin gerçekleşmeleri tam ve doğru şekilde ölçerek faaliyet raporunda güvenilir veri sunuyor olması

Yukarıda yer alan performans denetimi kriterleri bazında yapılan değerlendirme sonucunda:

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün 2017-2021 tarihlerine ilişkin Stratejik Planını zamanında hazırlayarak **“mevcudiyet”, “zamanlılık” ve “sunum”** kriterini yerine getirdiği görülmüştür. MGM’nün 2017-2021 dönemine ait Stratejik Planında 2 adet stratejik amaç, 7 adet hedef bulunmaktadır. Planda yer alan hedeflerin ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterlerine göre değerlendirilmesi neticesinde; stratejik amaç ile ilgili, ölçülebilir ve iyi tanımlanmış olduğu kanaatine varılmıştır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün 2018 yılına ilişkin Performans Programını zamanında hazırlayarak “mevcudiyet” ve “zamanlılık” kriterini yerine getirdiği görülmüştür. Programda yer alan hedef ve göstergelerin ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterlerine göre değerlendirilmesi neticesinde, hedeflerin tamamının stratejik amaçlarla ilgili, iyi tanımlanmış olduğu ancak, "Meteorolojik Ürün ve Hizmetleri Üretmek ve Geliştirmek" başlıklı 1 inci amacın "Kuvvetli hava hadiseleri ve meteorolojik karakterli afetler öncesinde yapılan tahmin ve erken uyarı ürünleri geliştirmek " başlıklı 1.2 hedefinin 4 üncü göstergesi olan "Mevsimlik Tahmin Sisteminin Kurulması" performans göstergesinin ölçülebilir olmadığı görülmüştür. 2018 Yılı Performans Programında 2 adet stratejik amaç, 7 adet stratejik hedef ve bu hedeflerle ilgili 23 adet performans göstergesi bulunmaktadır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün 2018 yılına ilişkin Faaliyet Raporunu zamanında hazırlayarak **“mevcudiyet”, “zamanlılık” ve** “**sunum”** kriterlerini yerine getirdiği görülmüştür.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü bünyesinde, veri kayıt sisteminin süreçleri ve bu süreçlere ilişkin sorumlular her birim için ayrı ayrı belirlenmiştir. Kamu idaresi veri toplama, analiz ve işleme süreçlerine ilişkin risk değerlendirmesi yapmıştır. Veri toplama, analiz ve işleme süreçleri yazılı hale getirilerek personele açık ve net bir şekilde aktarılmış, veri kayıt sisteminin hazırlanmasında yüklenicilerin istihdam edildiği bir durum söz konusu olmamıştır. Sistem faaliyet sonuçlarının ölçümüne ilişkin tüm unsurları kapsamaktadır. Kamu idaresi, veri işleme ve analize yönelik risklere dair kendi değerlendirmesini yapmış, veri kayıt sistemlerinin yönetiminde ve işletilmesinde teknik uzmanlar da bulundurmuştur. Kayıt sistemi raporlanan verilerin doğruluğunu etkileyecek düzeyde karmaşık olmamakla beraber veri kayıt sistemi yakın bir zamanda kurulmuş ve kayıt sisteminde önemli değişiklikler yapılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 1: Performans Programındaki Göstergenin Ölçülebilir Olmaması

Performans Programı Hazırlama Rehberi'nde performans göstergesi; *"performans hedeflerine ulaşılıp ulaşılamadığını ya da ne kadar ulaşıldığını ölçmek, izlemek ve değerlendirmek için kullanılan ve sayısal olarak ifade edilen araçlardır"* şeklinde ifade edilmektedir.

Performans hedefleri idarenin ulaşmak istediği hedefleri gösterirken, faaliyetler bunları nasıl gerçekleştireceğini ifade eder. Performans göstergeleri ise performans hedeflerine ne ölçüde ulaşıldığını ölçmek, değerlendirmek ve izlemek üzere kullanılan araçlardır.

MGM Performans Programındaki; "*Meteorolojik Ürün ve Hizmetleri Üretmek ve Geliştirmek*" başlıklı 1'inci amacın *"Kuvvetli hava hadiseleri ve meteorolojik karakterli afetler öncesinde yapılan tahmin ve erken uyarı ürünleri geliştirmek*" başlıklı 1.2 hedefinin 4'üncü göstergesi olan "*Mevsimlik Tahmin Sisteminin Kurulması*" performans göstergesi olarak değil, Kurumun görev alanına giren bir faaliyet olarak görülüp, Kurumun faaliyeti olarak değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; *"Meteoroloji Genel Müdürlüğü "Mevsimlik Tahmin Sisteminin Kurulması" performans göstergesini, "Mevsimlik Tahmin Sisteminin Geliştirilmesi" şeklinde güncellemiş olup MGM 2019 Performans Programında bu şeklide yer almıştır"* denilmektedir.

Sonuç olarak Meteoroloji Genel Müdürlüğü verdiği savunmada bulguda bahsi geçen hususa katılmaktadır.

MGM Performans Programındaki; "*Meteorolojik Ürün ve Hizmetleri Üretmek ve Geliştirmek*" başlıklı 1'inci amacın *"Kuvvetli hava hadiseleri ve meteorolojik karakterli afetler öncesinde yapılan tahmin ve erken uyarı ürünleri geliştirmek*" başlıklı 1.2 hedefinin 4'üncü göstergesi olan "*Mevsimlik Tahmin Sisteminin Kurulması*" performans göstergesi olarak değil, Kurumun görev alanına giren bir faaliyet gösterilmesi gerektiğinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr